

177

A
6331.

my

to

the

of

the

of

Sübhikenne

Tarto=Ma=Kele

Balwusse

Ramat,

Kumman

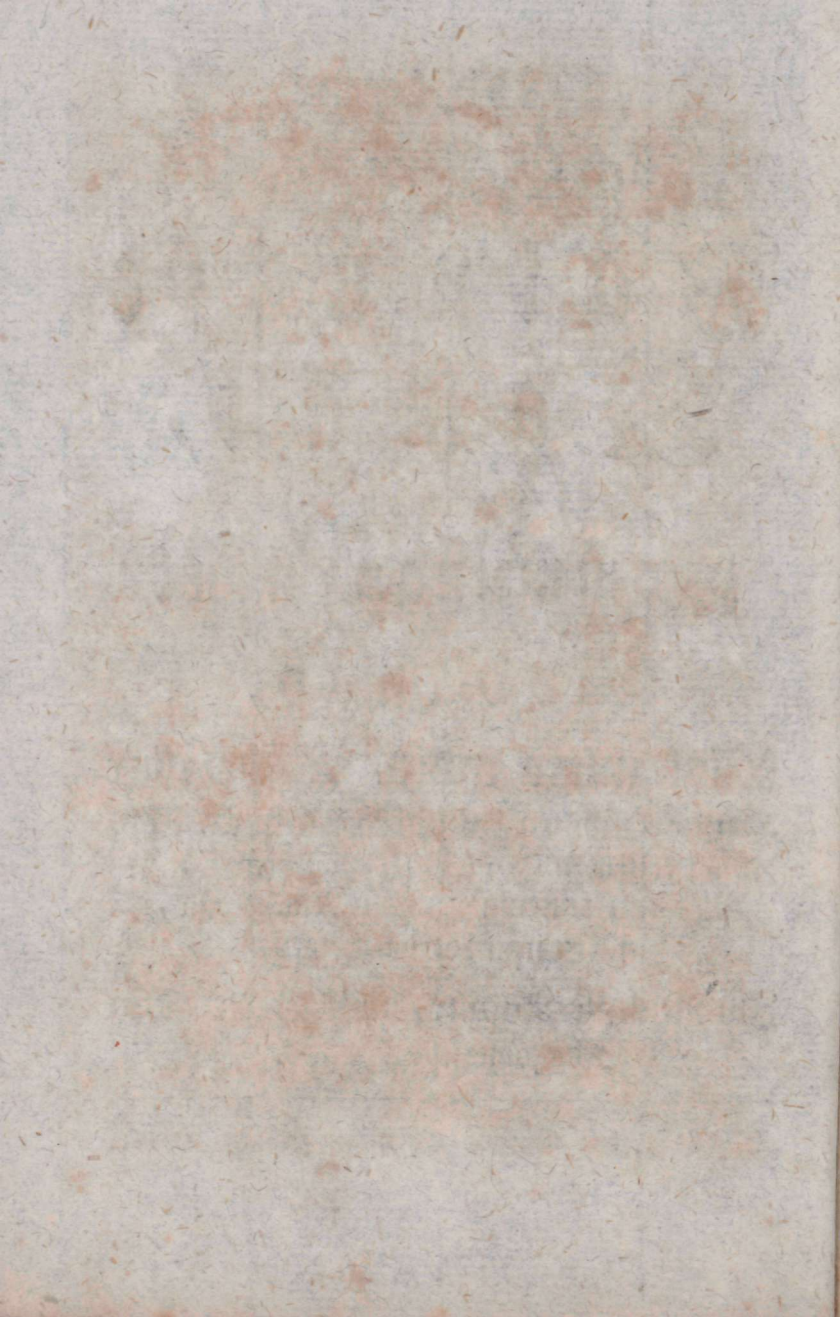
Sommungo=nink

Sddango,

Scink mitto muid, Sibho nink
Henge Häddan tullulikko Palwid, löw=
wis; kristlikko Oypusse Wiije Pätükki, nink
Ujastan tulleva Pühha: Päiwi päle,
säetu nink kotto kirjotetu,

Jummalalle Uuuous, nink Tarto=Ma
Koggodusfille Tullus.

Genoppetus.

Arma Sobra.

Se Palwusse-Namat om targalikko Nouwoga Kerko-
Oppetajisi kolkko kirjotetu selle, et teise tedda peate om-
ma Henge Raikwus pruukma. Ent nättu om kül, et weidi
Junnimesi tedda ni pruukwa, kui sunnis, ja et paljo neid ei
tijahe, midda wiisi nemma tedda peawa pruukma. Se perrast
opfe n. piddage sehdasunnast Juhhatamist melen.

1) Weise Kohhus om Jummalat palleda, figen Häddan
appi heikata, fige Hä eest tennada, kike temma Teagaude
perrast kitta: ja tedda peame teggema Waimust n. Töttest;
se om, figest Süddamest n. töttelikko Melega. Ke Suga
ütsinda pallep: se om, ke neid Palwussid enneae ärra ideo,
n. kenne Waim ei mötleae se päle, mes ta Su üllestunnistav;
ja kenne Südda ei waihle se perra, mes Keel kõnnetep: se-
samma pruukij Jummalala Nimine kirjaste, wiwhastap Jum-
malat n. Jummal ei kule, ei tahhage särast Pallemisi,
Alpiheikamisti, eika Tenno n. Kuttust.

2) Register, mes wimatse Lehhepole päle trükkitu,
oppetap eggameest, mesfugautse Palwusse sen Namatun
omma. Euggaese tedda läbbi, sis näte, et figen Jhho n.
Henge Häddan sündlikko n. tulanlikko Palwusse temma seen
saiswa. Raege se man omma Sökind ärra, n. otfige
särast Palwust, kumba Sdame Eugaü dgwa tahhap.

3) De Palwusse, kumma sen Namatun omma, ne om-
ma ainoutsinda Juhhatamisses siia kolkko kirjotetu selle, et
eggamees oppis, kuitao üts Krislikil Junniminne peap omma
Jummalaga kõnnelema een kirjotetu Sönnu perra.

4) Ent ärra mötlego ütsike, et temma ikkes sesinnatse
Eenkirja perra Jummalat peap pallemä. Kummarbago
eggamees, ilma Namatota, ilma Eenkirjata, omma taiwast
Issa, Jesusse Kristusse Dimmel, Waimust n. Töttest.
Raibago temma essi omma Hädda, ni kui ta tedda hen-
nese

neie sissen tunnes, omme Sõnnuga Jummalalle. Arra arwa, mo Sõbber, et Jummal paljo ja targaste kofko factu Sõnnu tahhay. Ta ei kae Sõnnu päle, kas neid paljo ehk meidi om: kas nemma tarka, ehk rummala Sõnna omma. Sõänd kaep Jummal, Sõäme Waiblemist, Waimo Hinnustamist. Ke nori Kaarnid kulep, neide Lännitamist moistay, temma ei woi jo sunno ärrapõlge, kui sinna lat'elikkult temmaga kõnnelet, ehk ka kohalt ilma Häleta temma pole puhkat. Harjotage henda sis severrast, arma Jummesse, teise omme Sõnnuga, ilma Eenfirjata, Pallemisjen n. Tennamisjen kif, kif omme Jummalate ette wia n. kanda.

5) Mitto tahtwa ka, et egga Päiwa räle piddi üts Hommunge = n. Odbango = Palwus sen Palwusse = Ramatun ka ollema. Se olles muido hä kül, ent ei olle tarwis. Siin omma jo kats Hommunge = n. kats Odbango = Palwust, kumbe sa wolt, kõrra perrast, üllepäiwa, ni kui Südda kutsup, lugaeda. Loe neid.

6) Ent ussu ka, et kül sunnis, muid Palwussid ka se Ramato sisset, Hommunge = n. Odbango = Palwusses pruvida. Ütlet sinna, kumma es omma ne'amma? sis kule. Mõtlet ennege se sure Hä n. Nemo päle, mes armolinne Jummal sulle Wäe = n. Armo = Kigin om tennu n. egga päiwa weel teep. Mõtlet ka henne päle, mesuggune sa ollet, mesuggune sa peat ollema, n. püwwat sada. Sis ängay n. näütap sulle se Ramat Hommunge = n. Odbango = Palwussid kül.

7) Nätse: siin omma nemma Nädali = Päiwi perra ärranimmitetu n. ärratahenderu: ja waütse essi ka weel Registri perra neid, kumbe so Südda armastap.

* Register näütap, kumma Lehhepole pääl neid löitäs. Ent sen sinnatsen Juhhatamisjen omma nemma ärra tahenderu Numwide perra. Numri omma nüüd wassjen Trükkin eggäüte Palwusse mannu pantu. Se Numri Arwo perra otši sis nimmitetu Palwust ülles.

Pühapäival loe, kui tahhat	Nummer
Hommungult: Pühapäiva Pühändamisest	3
Jummala Rinne Pühändamisje perrast	18
ehf palwust Doppetajide eest	4
==== sebda enne Juttust	38
Mälleta, olgo Öddang ehf Hommung Jummala Häteggemisfi, kumma omma Pühapäival sündinu:	
Loe sis: Jesusse Ülestõõsemisest	44
==== Pühha Waimo Lähätamisest	46
Hä om ka se: Jummala Rinne Pühändamisje perrast.	17
Eespäival, olgo Öddangul ehf Hommungul,	
mälleta Jummala Lomist	25
ehf palle Jummala Lahtmisse Täutmisje perrast	20
Edispäival. Jesusse Lunnastamisest	16
Kolmepäival ===== Kristmisest	27
1 ehf Pühändamisest	38
2 ehf Kristusse Niki Tullemisje perrast	19
Neljapäiw olli Jesusse Taiminnemisje Päiw	
Loe sis Jesusse Taiminnemisest	45
Nebe olli Jesusse Gurma Päiw: loe sis	43
Poolpäwal palle Pattu Tundmisje = = perrast	28
ehf loe sebda Pattu Ülestunnistamist	29

8) Jubba kulus, mōnda ütlevat: kes woip ni pikka Palwusfid luggeda? ei olle Uiga. Ent kule, armas Sõbber, ei panta jo sedda wäggiise kennege päle. Kui hä Melega tahhat, sis loe. Coet sa ütte neisisinnatsist nimmitetu Palwussist: sis loe ennege päle se omma Katekismusse Hommungo = ehf Oddango = Palwust: n. päle se jälle 1) Meije Jõsa, kes sa ollet Taiwan n. t. f. 2) Jummal Jõsa õnnistago n. t. f. 3) Jummal Rahho, kumb. n. t. f. ja sis minne Lõ mannu ehf magama, ni kui Uig tahhap.

9) Wannamba jälle, ke Koddun saiswa, harjotago omme Patsi, ke Koddun omma, häste luggeda Ramatusi ni Hommungo = kui Oddango = Palwusfid, kui ka neid tõisi siin nimmitetu.

10) Mõtlege ka Jummal kinnime Kõssu päle. Eggäütte Kõssu päle om ütš Palwus tettu, n. sesamma sissen selletetas fauniste se, mež Jummal Kõssep n. kelap: n. sinno juhhatetas, kuitas sinna peat omma Kõwverust n. Wigga se man õigede tundma, n. Armo-Ubbi se wasta Jeesusen otsima.

11) Wimate piddage, teije Jummal Sõnna Armastaja, sedda Nourwo meel melen. Kui Pühhapäival verrast Juttust, ehf muul Ujal kofko lähäte, pühhi laulo laulma, Jummal Sõnna meelde algatama: sis luggege se kalli Katekismusse Pätükki, ja kui ütš Tük, ütš Oppus ärra loetu om, seddamaid sedda Palwust, kumb tasamma päle om säetu. Mida tetten woite Jummal Sõnna Moistusfen kaswaba ja kuo Sõamest se man õnnisteggat pallete, sis saap ka temma hä Waim teid, pühha Kirja perra, Eto = Te pääl juhhatama.

12) Jummal Sõnna sago figen Moisan, Tallun. n. Sannan kuultus. Pikka Oddango omma se päle õtse lodu. Ütš woip jo tõiste een selgeste Jummal Sõnna, Ramato perra, tunnistada. Tõise kif woipa säratse luggemisse man omma waiklikko Lõõd tetta. Jeesuse Arm olgo kifega, ke Sedda, ja Temma Sõnna armastawa n. temma perra püwawa ellada! Amen. Amen.

Üts Palwe Armo nink Pühha Waimo
perrast, digede Jummalat palleida.

Bggawenne, hallestaja Jummal, meije Jesanda
Jesusse Kristusse Eessa, Sa ollet meile
Lubba annu, Jesusse Kristusse Nimmel so
Palwele tulla, nink tahhat, et meije sinno eigen Häd-
dan peame appi heikama. Meije tunnistame sinno
een, et meije ei tija mitte, mes nink kuitao meije peame
pallema; päle se om meije Südda Umbussu nink
Katte-Möttega täidetü, nink meije umbre saisaw Pat-
teep meid pelgikkus, omme Silmi sinno een ülles-
tösta. Ent meije palleme sinno, Kristusse sinno
Voja läbbi, ärra arwa meile mitte meije Vattu, enge
anna meile neidsammu andis Kristusse perrast. Gese
meije ei tulle mitte sinno mannu meije omma Sigusse
päle, enge sinno sure Hallestusse nink Armo päle.
Kalda wälja meije päle Armo- nink Palwusse-Wai-
mo, ke sinno man meije eest palles wäljapajatamatta
Puhkamisega: ke meije sisse soetas latfelikko Usku,
Kumman meije woime tännitada: Abba, Jssa; ke
meije Edänd sinno pole kãnas, et meije sinno Huul-
dega ütfinda ei aurwusta, enge sinno Waimun nink
Tönnen appi heikame. Kule ka armolikkult meije
Palwust, nink anna meile sedda, mes sinna tunnet
meije

Y 2

*) Panne tahhele. Et eggants wois neidsinnatsid
Palwussid wannan Kamaton wibimatta lötda, ehk neid-
sammu ka töisille juhhatada: Sis om wanna Kamato
seest Lehhepool ikkes mannu pantu sedda Wisi: Wannan
Kamatun löitas = = = Lehhepole pääl: ehk ka digede
lühhidest nidade: W. R. * * *

meije Jhho nink Henge polest meile õnsalikko ollewat,
lõbbi Kristusse Jesusse, sinno Poja, meije Jsfanda.
Amen.

Eggapäiwane Hommungo Palwus. W. R. 4.

Armolinne, hallestaja Jummal, sinna iggawetse
Walgusse nink Rõmu Essa, kumma Heldus
nink Usfutawus egga Hommogo wastne om; sulle
olgo Rittus, Au nink Tenno, se armsa Päiwa-Walge
eest, nink et sinna minno minnewal Sõl ni armolik-
kult ollet hoidnu, mulle waiklikko Und nink
Hengust andnu. Lasse minno nüüd se armsa
Päiwa Walget kaswolikkult nink rõõmfaste
pruki. Ent fige Usja eest walgusta minno
se iggawetse Walgussega, kumb om minno Jsfand
Jesus Kristus, et temma minno sissen woissi paista
omma Armoga, omma Tundmissega. Hoija minno
Sõamen minno Usfu Künalt, soeta seddasamma, nink
Tinnita sedda. Arrata ülles minno Armastamist,
Tinnita minno Lotust, anna mulle tõhisi Allandust
nink Tassaut, et minna kõnais minno Jsfanda
Jesusse Kristusse Jällin, nink lasse sinno Jumma-
likko Welgo figen minno Tõõn minno Silmi een olla.
Usja minnujt wälja fik waimolikko Pimmedust, nink
minno Sõame Sõggedust. Raidsa minno selsin-
natsel Päiwal nink eggal Usjal, Wäär-Ussu nink
Wäär-Jummala Pallemisse eest, Kõrkusse, sinno
Nimne Teotamisse, sinno Sõnna Arra-
põlgmisse, Wallatusse nink tiggeda Wihha eest:
Hoija minno Waino eest, Wihkamisse, Kaddeusse,
Häütusse, Üllekõhto, Kawwalusse, Wõlsmisse,
Tahjolikko Ahnusse nink fige kurja Himmo nink se-
samma Täütmissse eest. Lo minno sissen Jesso nink
Janno

Janno sinno nink sinno Sigusse perra. Oppeta minno teggema sinno hä Mele perra, sest sinna ollet minno Jummal, sinno hä Waim saatto minno tasfatse Se päle. Wallitse taämpä minno Möttid n. Söänd, minno Keeld n. Keeld, minno Nouwo n. Tallitamist. Onnista kif minno Tekko. Minna anna sinno kätte omma Jhho n. Henge, omma Nuwo n. Hääd. Onnista minno Pátoitust ja hoija mo, et ma sinno Andid kurraste ei pruiki. Sinno Arm n. Heldus juhhatago minno; Sinno Kässi hoidko minno, kun ma káú ehk saisa, istu ehk kónni, walwa ehk magga. Ja kui se Päiw peas mo wimane Päiw siin Jman ollema; sis anna minnole önsat Otta n. lasse minno Rahhun ärratahluda Jesusse Kristusse verrast! Amen.

*) Se päle loe weel 1) Meije Jäsa n. t. s. 2) Jummal Jäsa önnistago n. t. s. 3) Jummal Rahho n. t. s. 4) Sinno Heldus, o Jäsand Jesus n. t. s.

Üts tõine hommungunne Palwus. W. R. 6.

Siggawenne, ussutaw Jummal nink Jäsa, minna waine Pattane n. alwo Sullane (Máútsil) tunnista sinno een, et minna ei olle mitte ütfinda Pattunfündinu, enge ka kile sinno pühha Käskude ülle, Mötte, Sönnu nink Tõga astnu, minno Lihha Himmu perra káunu, nink ei olle mitte paljo sinno pühhas Waimust nink sinno Sönnast hoolnu. Se läbbi olle minna teninu kif ajalikko n. iggawest Nuhtlust, kui sinna minnole tahhas tasfoda minno Tõ. n. Zeggude perra. Ent, o tairwane Jäsa, ma tija n. ussu kindmalt, et Jesus Kristus, sinno Polg, minno

eest om kannatanu. Seperrast palle minna allan-
dikkult; anna temma pühha Raije n. mõrro Surma
perrast minnole kii Pattu andis, ja päästa minno kigeft
Nuhklusseft. Anna mulle ka P. Waimo; n. sesamma
Tinnitago minno Soämen, et sinna nüüd minno
ärraleppitetu Issa ollet n. minna sinno Armo = Lars.
Temma jubhatago minno kigen Tõttien. Temma
awwitago minno; Temma riklugo n. koletago Päi-
wast Päiwa ennamb n. ennamb lihhalikkõ Himmu
minno sissen, et minna Pattule kole n. kui wastfes
lodu, Sigussen n. Pühhäussen Sinno een ella: et
minna ka perrast sedda ajalikkõ n. waiwalikkõ Ello,
läbbi Sinno Armo, iggawetseft Rõmu = Ellust wois
ossalikkus sada. Minna tenna sinno, o Issand,
omma Süddame Pohjast, kige sinno Häteggemisse
eest, kumbe sinna mulle Jhhs nink Henge poleft ollet
näütnu; et sinna minno ollet ärrawallitsenu omman
Armun, ärra ostnu läbbi sinno Poja, pühhändanu.
Läbbi sinno pühha Waimo, nink minno fenni Tun-
nini, minno Sündmissesf sani, issalikkult hoidnu.
Ent esfiärralikkult tenna minna sinno, et sinna minno
minnewal Dõl ni issalikkult ollet kaitssnu, nink se se-
finnatse Päiwanil ollet lastnu ellada. Hoija minno.
Ka selfinnatset Päiwal kige Kurja ja kige Pattu eest.
Anna, et minna sinno allasi Silmi een pea nink pel-
ga, nink lasse sinno pühha Waimo minno Soänd
ikkes sel kombel wallitseda, et minna johtaki miiddake
ei mõtle, kõnnele ehk te, kui sedda, mes sinno pühha
Nimme Arwus, n. minno hende ja mo Lähhemba
õnsalikkus Tullus woisse sündida. Sinno Kätte an-
na minna henda, kii minno Ommatfid n. Sõpreu,
minno Tallitamist nink Ellamist, nink kii, mes sinna
minnole

minnole ollet andnu. Onnista sinna kii minno
 Eödd. Olle sinna omma Kristi = Koggodusse öige
 Raitsja ninl Warri; Onnista seddasamma, ninl
 temma Oppetajid, kui ka kii waggu Wallitsejid ninl
 Üllembid. Olle kigille armolik, kumma sinno pelga-
 wa, ninl sinno Kohto eest hirmowa. Rõmusta kii
 Eöbbitsid, kurbatu ninl perrankiusatu Ewämid.
 O Jesand anna, et minna ikkes tõisitsen Pattust-
 Täändmissen n. ellawan Ussun walnis saisa ärra
 lahkuma n. ka koolden sinno perralt jäma, Jesusse
 Surma n. Üllestõssemisese perrast. Amen.

*) Se wale loe weel, kui tahhat: Meise Jäsa n. muud
 Lühhiessi Puhkamissi.

Eggapäiwane Öddango = Palwus. W. R. 8.

Armolik, hallestaja Jummal ninl Jäsa, minna
 ütte sulle Rittust ninl Tenno, et sinna Päiwa
 ninl Ööd ollet lomu, Walgust ninl Wimmedust ärra-
 lahbutanu; Päiwa Eöös ninl Ööd Hengussese
 säädnu, et henda Inimisse ninl Eöpra kostutawa.
 Minna kitta ninl auruusta sinno kige sinno Hätegge-
 misse ninl Eö sissen: esstärwalde, et sinna minno
 ollet arowitanu, sedda minnewat Päiwa löppetada,
 ja temma Koormat n. Waiwa ärrakanda. Armas
 Jäsa, eggal Päiwal om omma Waiw n. Koorm:
 ent sinno Armo n. Abbiga jouwame meise ikkes ütte
 Koormat tõise perra mahha heita, fenni kui meise wi-
 mate Hengusse ninl iggawette Päiwa sisse tulleme;
 kun kii Waiw ninl Willitsus saap mahha jäma.
 Minna tenna sinno Ewämest, kige se Hä eest, mes
 minna set Päiwal sinno Käest olle sanu. O! Jesand,
 minna olle ülle alw, kige sinno Armo wasta, mes
 sinna

sinna eggapáiwá minnoke teet. Minna tenna sinno fa, et sinna minno omma wággewa Kaitsmisse ja Warjo al ollet katnu nink hoidnu, Eige Rahjo nink rasseda Willitsusse eest. Minna palle Sõamest nink latse-likkult, anna mulle andis kík minno Pattu, mes minna sel Páiwál olle tennu Mõtte, Sõnnu nink Teggodega. Paljo Kurja olle minna tennu; paljo Hád olle minna mahha játnu. Oh! olle mulle armolik. Lasse se Páiwaga kík minno Pattu árralõppeda ja minno sissen árrakõolda. Mo wimane Rõnne n. Mõtte olgo sinnust, kui ma Botelle lamme: so Armo Málletus weel mo Melen, kui ülles wirgo. Sõnnista minno Und n. Hengust: kostota minno lábbi temma. Kaitsa minno n. kík mo Ommadsid. Hõia kík, mes fa mulle ollet Armust andnu. Sinno Hoolde anna minna sinno Nisti-Rõggodust, kík Ullembid n. Wánambid. Lasse minno há Terwissõega hommen jálle üllestousta. Ent kui sel Osel Surma-Unni minno pále peas lammema, sis lasse minno, Mo Jesus, so Rinna páál n. sinno Usjan rahholikkult árra uinoda! Amen.

Üts tõine õddangunne Palwus.

Wannan Ramarun lõitas 9 Lehhe pole páál.

S! iggawenne Zummal, õige n. pühha Issa, minno Pattu teggewa mulle kúl Hirno n. keelwa mo, omma Oddango-Palwusõega sõ ette astumast. Ent sinno Poia maggus Armo-Oppus annap mulle jálle Lubba n. tootap Armo. Sestfammast Armo-Oppusse Sõnnast tija minna selgeste n. kindmalt, et Turblík Peter, ikwa Maria Magdalena, to waine Mõútnik, kahhõitõew árrakaddõnu Poig ja paljo muud Pattust

Pattust ärrakäändjid Pattatsid Armo n. Andisand-
mist omma löidnu. Ja sesamina Armo-Söonna
kulutap n. finnitap minnole, et singa täämpäge weel
ni täüs Hallestust ja ni helde ollet figille, ka fige su-
rembille Pattatsille, andis andma, nisaagede kui nem-
ma sinno mannu katske rõhhotu Söämidega henda
käändwa, omme Pattu perrast ikwa nink Armo
pallewa. Rae seperrast surest Armust minno waise
päle. Kule heideste minno Pattu-Üllestunnista-
mist n. Öddango-Tännitamist. Oh! Issa, minno
Südda om ärrakallestetu, minno Himmo omma tigge-
da, nink minno terwe Ello om ärra teotetu! Gest
minna ei olle sinno Käsku mitte piddanu, nink olle
seperrast sinno Needmist nink Wandmist kül ärrate-
ninu, et sinna kohtust minno Jbho nink Henge polest
woit nuhelda, nink kiksuggu Willitsust minno päle
lähhatada. Ja minna olles ammoge hukka sanu, kui
sinno armas Poig, kellest sul hä Meel om, es olles
minno eest saisnu: kui temma omma täwwelikko
Eestpallemissega es olles keelnu, sinno ärratenitu
Nuhtlust minno päle tullemast. Nink sinno Pota,
minno Onnisteggija perrast, palle minna nüüd Süd-
dame Pohjast: ärra tassu mulle mitte minno Tegge-
misse perra; enge anna mulle andis kii minno Pattu
n. Kurjusfi. Mösse neid ärra minnust Temma
Leppitamisse-Werrega. Temma om minno ainus
Lunnastaja. Temma Berri ütfinda woip minno
Pattust puhastada n. minno diges tetta. Temma
om se dige Wast-Siug, kumb Risti-Tulpa päle om
üllendetu. Temma woip minno Surmani ärraha-
watu Henge süttitada. Anna sis mulle ka omma
P. Waimo, et temma särast Usku minno Söämen

hoijas, kaswatas, n. minnule kindmat Tunnistust
 annas, et Sa, helde Jēsa, minno ommas Armo = n.
 Leppingo = Latses ollet jälle ülles wõdtnu. Goeta n.
 Kaswata nüüd P. Waimo läbbi minno sisen diget
 Ello = Parrandust, walgusta minno Moistust, poh-
 hasta minno Svänd, wallitse minno Saktmist, püh-
 hända minno Kohhalt nink loggona, et minno Jhho
 nink Heng teotamatta üllespetas minno Jsianda
 Jesusse Kristusse Tullemissse päle. O Jsiand Jum-
 mal, minna üttele sinnole Kittust nink Tenno, et sinna
 minno fenni Ujani ni armolikkust ollet hoidnu, nink
 minno Pattu päle ei olle kaenu. Kaidsa nink pai-
 menda minno ka selsinnatsel Döl, se röödwa Löwwe
 eest, ke allasi umbrekaot kōnnip, nink otsip, kuitao
 temma minno wois ärraneelda. Walwa minno eest
 sel Döl, nink hoija minno fige temma Riufatusse nink
 Hirno eest. Sinno Tõtte nink Heldus olgo minno
 Riip nink Sõa = Riist. Sinno Kätte anna miina
 kii, mes sinna mulle ollet andnu. Anna, et kii
 sinno sure Nimme Aurus, nink minno Henge
 Onnistusses figgines, minna walwa ehk magga, ella
 ehk kole. Pea ülles nink õnnista kii sinno Ärrawal-
 litsetuid, olgo nemma, kun nemma eäle omma. Wal-
 litse kii Ullembid; rõmusta kii, kumma Riufatussen
 nink Waiwan omma. O Jsiand! anna, et ma
 neide sean olles, ke ikles walmis omma, olgo D ehk
 Päiw, sestsinatsfest Hädda Orrust, läbbi õnsa Sur-
 ma, Taiwatte minnema! Amen. Kule minno Pal-
 wust, Jesusse Kristusse perrast, Amen.

* Loe weel, kii Südda kutsup: Meije Jēsa. --- Jsiant
 õnnistago --- ehk müid Vuhkamissi.

Katekis

Katekismusse Palwusse, Kristlikko Oppusse Pätükfide päle säetu.

I. Jummalä künne Kässust. W. R. 12.

I. Üts Palwe eesmätsse Kässu päle säetu.

Armolinne, iggawenne Jummal, sinno een tun-
nista minna ülles omma Süddame Söggedust
nink Jummalust. Minna ei tunne sinno mitte õiges-
de, seperrast ei armatsse, ei pelga nink ei ussu minna
sinno mitte nidade, kui minna pea, nink minno Koh-
hus om. Minna armatsse henda essi nink muud maid-
sid Usju, nink sest te minna kuryaste. Minna pea
hennesest essi paljo luggu, ella julgeste päle, ilma
Jummalä Peljota; nink mul ei olle mitte sõamesikko
Himmo Jummalikko nink taiwalikko Usju perra; ei
olle ka Kannatussen Kannatalik mitte. Anna mulle
andis neidsinnatsid Pattu, Kristusse perrast, nink
anna mulle sinno töttelikko õnsasteggewat Fundmist,
et minna sinno omma Jummalat, Issa, Poiga nink
pühha Waimo, omma Eojat, Önnisteggijat nink
Pühhandajat õigede, sinno Öllemisse nink Tahtmissse
perra tunne, sinno latselikult pelga, Süddamest
armasta, nink õigen Häddan sinno päle kindmalt
loda. Hoija minno õigesuggutse Wäär-Jummalä
Pallemisse eest, et minna neide Usju päle ei loda,
Kumma Jummal ei olle. Lassse minno omma Rõmu
sinnust nink taiwalikkust Usjust piddada. Anna
mulle ka tõõsist Kannatamist Kannatussen, et minna
sesamma sissen kae se Kannatalikko Jummalä Wona,
Jesusse päle, nink temma Perraminnemissen häät
Meel Kannata, mes sinna, minno Hääs, minno
päle

päle pannel, senni kui minna tigesti Kurjast ärrapäs-
tetu, nink sinno Taira-Niki sisse awwitetu, sinno
iggawetsen Onnistussen sa näggema, armastama
nink kitma, iggawettes Ujas, läbbi Jესusse Kristusse
sinno Poja, meije Jēsanda. Amen.

2. Üts Palwe töise Käsfu päle säeru. W. R. 13.

Pühha Jummal, meije Jēsanda Jესusse Kristusse
Esa, ke sinna meile omma Polga ollet andnu,
nink temma sissen meijega ollet Leppingut tennu, et
sinna tahhat meije Jummal olla, nink meid õiges,
pühhas nink õnsas tetta; Minna kaiba sinno een om-
ma Süddame Umbusku, et minna sesinnatsē Armo-
Leppingo päle kunnake ei olle õigede möttelnu. Se-
perrast ei palle minna sinno ka mitte nisuggutse Au-
wustamisē, Rõmu nink Usfuga, kui minna peas
pallema. Minna te Häddan nidade, õtse kui es olles
ütteke Jummalat, ke minno wois nink tahhas awwi-
tada, enge minna kána henda wáárusklicko Usju pole,
sa kobbalt Kurrati nink temma Sullaste, Nõidu nink
Lausjide pole. Minna ei awwusta nink ei tenna sinno
mitte nida, kui minna kül peas, tige sinno ihholicko
nink waimolicko Hátēggode eest. Minna olle, par-
rako Jummal! paljo ennambeste sinno Nimme Need-
missē nink tühja Wandmissēga teotanu, seddasamma
Usjata nink Awwustamatta Suhhe wõtnu. Anna
mulle andis, o armolinne Jummal! neid Esitusi
Kristusse perrast, nink anna mulle omma pühha
Waimo, ká Kristusst minno Jēsandat minno Süd-
damen ärrafelletas, et minna ilma Kawwalusfeta
sinno ommas Jummalas nink Jēsas kutsu, nink lat-
selikkun Usfun sinno usfutawlickult orja. Anna mulle
Armo-

Armo = nink Palwusse = Waimo, et minna, tdisitten
 Ussun Kristusse päle, allasi Palwust pea; nink ärra
 ei wässi, eggal Njal, Ika Kristin nink Kannatussen,
 sinno kitten, läbbi Jesusse Kristusse, sinno Poja,
 meije Issanda. Amen.

3. Üts Palwus Kolmanda Käsi päle. W. R. 14.

Ussutaw, iggawenne Jummal, mārast suurt Armo
 ollet sinna waiselle Innimisselle näütneu, et sinna
 tälle ollet andnu omma Sönnä, kummasi temma
 woip sinno tutta, nink oppida, kuitao temma Kris-
 tusse läbbi woip sinno mannu tulle, nink iggawes
 sinno man olla. Anna mulle andis, et minna sedda
 pühha Sönnä ommas surembas Barras ei olle pid-
 danu, nink henda Süddamest fest ei olle römustanu,
 enge olle sedda Melepahhaga kuulnu, nink sesamma
 Juttusfest saggedaste ärrajänu. Ärrata ülles minno
 sisse, läbbi omma pühha Waimo, ütte waimolikko
 Issa nink Janno sinno Sönnä perra, et minna sedda
 hääl Melel kule, loe nink se perra kiusa ellada. Ärra
 lasko minno mitte Pühhi-Päiwi Pattun ehk Laiske-
 missen, ehk mu ilmkikko Töga Otša sata: enge lasse
 minno Henge, sinno Sönnä Perramötlemissen, sinno
 sissen hengata, nink wi minno wimate iggawetse önsa
 Hengusse sisse, läbbi Jesusse Kristusse, meije Issan-
 da. Amen.

4. Üts Palwus Kerko = Oppetajide perrast.

W. R. 15.

Ussutaw Jummal nink Issa, sinna Poimo Issand,
 sinna tahhat, et meije sinno peame appi heika-
 ma nink pallema, ussutawa Töteggijide perrast sinno
 Poimun. Meije palleme sinno, anna meile ussutawe
 nink

nink õige usklikkuid Oppetajid, kumma Arraessinuid otswa, Raijetuid süttitawa, nink Nõrku hoitwa. Niak kumbe sinna ollet lähhatanu, neid pea ülles nink hoiija Usfun nink pühhan Ellun, et nemma Karja Een = Rojo omma. Raidsa neid õige Riufatusse, Perrankiusamise, nink Kurrati nink se Ilma Wiikamisse wasta. Ehita neid mitma Sunnistamisega, et nemma Woimust Woimusse järgi sawa, wasta Pattu, Surma, Kurratid, Põrgo-Hauda nink Ilma. Anna neile, julgeda Su Arwamisega sinno Sõnna oppetada; ent meile anna sinna walgustetu nink sõnawõtlikko Süddamid, sinno Sõnna moistma, nink omme. Oppetajid kuulma, kumma meise Henge eest walwawa. Olle sinna essi neide suur Palk, nink täüta neile omma Footust, et, kui nemma paljo Digusse pole omma saatnu, nemma kui Fairwa-Tähhe sinno Rifin peawa paistma ikkes nink iggawetses Ujas, läbbi Jesusse Kristusse, sinno Poja, meise Issanda. Amen.

5. Palwe neljanda Käsü päle, Sõnawõtmisse perrast. W. K. 15. Lehhe pääl.

S Issand Jesus Kristus, sinna omma Issa sõnawõtlikkõ Lats, ke sinna ommale tairwatselle Issale ollet sõnawõtlikkõ oinu Surmani, ja Risti-Surmani nink temma Tähtmisse alla sinno Tähtmist kõhhalt heitnu, ollet tedda tärwelikkult armastanu, Süddamest usknu, lastelikkult pelganu, nink meile Sõnawõtmisse Centrija jätnu. Minna kaiba nink tunnistata sülle ülles minno Süddame Wallatust, nink kuitao minno Tähtminne wasta panney Jummalalle, minno tairwatselle Issale, nink õigille neile, kumbe sinna

sinna minno ülle ollet säednu; nink minna palle, sinna
 rahhas mulle, sinno täwweleikko Sönnarwötmisse per-
 rast, kumma läbbi sinna omma täwwest Jässa ollet lep-
 pitanu, nink terwet Sädust minno eest täütnu, armo-
 lik olla, minno Wallatust ärrawötta nink kinni katta,
 nink sedda Nuhtlust minno päält ärra käända, kumba
 sinna ähwardat: et Wallatuide Kässi ei pea mitte
 häste kääma, nink nemma ei pea mitte kätwa ella-
 ma Ma pääl. Ent minna palle sinno, anna mulle
 säräst sönnarwötlikko Söänd, et minna kigin Usjun
 sinno pühha Tähtmist, nink ei mitte minno omma
 Tähtmist, pütwa täuta nink tetta, sinno Söonna
 nink pühha Armo-Oppusse, nink kige sinno Kässi
 perra sönnarwötlikkult pütwa ellada, et minna sinno
 Söonna kigen Nistin nink Kannatussen kule, nink
 sinno Tähtmisses wasta ei nürriße. Lasse minno ka
 kii neid, kumma minno ülle omma säetu, sinno Säed-
 misses tutta, kumbe sinna läbbi omma Holekandmisses
 ollet säednu, et meise neidesammu al peame ollema
 nink ellama, et sinna meid neide läbbi wallitfes.
 Anna et minna neidsammu, kui sinno Aurwustusse
 Sullasid, armasta nink aurwusta, Süddamen, Sön-
 nun nink Töön, Kannatussega, nink sedda kii sinno
 perrast. Lasse minno ka neide Wigga petä, kinni
 katta nink wabbandada. Anna, et minna ka neide
 Nuhtlemist nink Nomimist, mes nemma omma Am-
 meti perrast issalikkust Süddamest mulle kulutawa,
 hääl Melel falli, nink kannatalikkult wasta wötta, et
 minna omma Tähtmist nink Moistmist allandikkult
 neide alla heita, neide Noutwo ärra ei pölle, neide
 Andid ei laita, enge kii sinno Mele perra, Söonna-
 wötmisfen nink Tässaussen, ussutaralikkult nink
 waaste,

waaste, allandikkult nink röömsaste tallita, mes sinno Nimme Rittusses nink Aurvus, nink minno Lähhemba Tullus figginep. Et minna ka kkk, töisitsen kindman Ussun nink töttelikkun Jummalä Veigamissen te, nink Innimisse Peljo ehk Melehä perrast middake sinno Tachtmissse wasta ei tallita, enge oppi sinno ennämb kuulma, kui Innimissi; et ötse kui sinna omma armast Essä ollet kitnu nink auwustanu, nida ka minna läbbi omma Sönnawötmisse, sinno Sönnä perra, figen minno Töön, sinno, se Issä nink pühha Waimuga, kitta nink auwusta, iggawetsel Ujal. Amen.

6. Wannambide Palwus omme Laste eest.

W. R. 17.

Sh! ussutaw armas Jummal nink Issä, fige Eodu=Ussa Eoja nink üllespiddaja, minna tenna sinno Süddamest, se Jhho Suggu eest, mes sinna mulle läbbi omma Önnistusse ollet andnu. Nink sis palle minna sinno süddamest; sest et sinna ollet tootanu, omma pühha Waimo anda figille, kumma sinno se perrast pallewa: Anna ka ommast Armust minno waisille Eatsille sinno pühha Waimo, te neide sisse töttelikko Jummalä Peljo satas, kumb om Tarkusse Algminne nink se öige Moistus. Önnista neid ka omma töttelikko Tundmissega; hoija neid figesuggutse Wäär=Jummalä Pallemisse nink kawwala Oppusse eest. Lasse neid öigen önsasteggewan Ussun, nink figen Jummalä=Peljussen üllestaswada, nink se sissen Ötsani kindmalt jäda. Anna neile usklikko, sönnawötlükko, allandikko Söänd, ka öiget Tarkust nink Moistust, et nemma kaswawa nink weerd wötwä Ean nink Armun, Jummalä nink Innimiste man. Soeta neide Söämette sinno jummalikko Sönnä
Armas-

Armastamist, et nemma omma ussina Palwussen
 nink Jummalä Orjussen, Auwo näütja eggamihhe
 wasta, õigeda Kauplemissen, häbbelikko Kombin,
 tõttelikko Sõnnan, ussutawa Tõõn, ussina Tallita=
 missen, õnnelikku omma Ruts.nisse = nink Ammeti=
 Asia Njamis'en, moistlikko figin, tassatse nink sõbra=
 likko fige Innimiste wasta. Hõija neid se Ilma
 figesuggutse Pahhandusse eest, et neid kurja Geldsi
 läbbi ei hukkoteta. Arra lasko neid mitte Prasmisse
 ehk Häütusse sisse johtuda, et nemma hennele essi
 omma Ello ei lühhenda, ei ka muile Kurja ei te. Olie
 sinna, Jesand, neide Warri figen Häddan, et nem=
 ma äk'itfelt hukka ei sa. Arra lasko minno mitte
 auwoto Tõõd ehk Häppe, enge Nõõmu nink Auwo
 ellen neist nätta; et ka neide läbbi sinno Riik wois
 kaswada, nink Usstide Arw süres minna, et nemma
 ka Taiwan sinno fige Arrawallituidega woiva fitta
 nink auwustada, läbbi Jesusse Kristusse, meije
 Jesanda. Amen.

7. Laste Palwus Wannambide eest.

Sh armolinne, hallestaja Jummal, armas Issa,
 ke sinna ollet õige Essä figil, mes Latfis nimmi=
 tetas Taiwan nink Ma pääl. Minna tenna sinno
 Süddamest, et sinna mulle minno armsa Wannam=
 bid, Essä nink Emma, ollet andnu, nink senni Njani
 hoidnu. Sulle olgo Rittus, Au nink Tenno sesinnatse
 sinno sure Häteggemisse eest. Minna palle sinno,
 sinna tabhas mulle minno Wallatust andis anda,
 kummaga minna omma armsa Wannambide wasta
 olle Pattu tennu, nink sedda Nuhstlust minnust ärra
 kaända, kumba sinna neljandan Käsun ahwardat.

Ent anna minnole ütte sõnnawõtlikko nink tennolikko
 Sõänd neide wasta, et minna neid aawusta, pelga,
 armasta omma Sõnnawõtmissiega, nink sinno jum-
 malikko Peljussega neid rõnusta, et minna neid Jum-
 mala Sædmisises tunne, nink neide issalikko häme-
 lelist Dubtlust kannatalikkult wasta wõtta. Dypeta
 minno ka se päle mõtlema, kui rasse minna omma
 Emmal olle olnu, nink määrise sure Waiwa nink
 Tõga temma minno om kawatatanu. Lasse minno
 tedda jälle aawustada, Sõnnawõtmissie, Armasta-
 missie, Allandusie nink Pelgamisiega Sõnnun nink
 Sõõn, et minna Dnnistamist, nink ei mitte Wannet
 perranda, enge pikka Tõga. Lasse minno Jssanda
 Jesusse Kristusse Sõnnawõtmissie ikkes minno Silmi
 een saista, ke ommale Essale om sõnnawõtlik olnu
 Surmani, ja Nisti Surmani. Anna minno armalle
 Wannambille Abrahammi Usku, Jfaki Dnnista-
 mist, Jakobi Kaitsmist nink Josseppi Dnne. Lasse
 neid kaunin, waiklikkun Ellun, Rahhun nink Utten-
 Melen wannas sada. Wähända neile neide Nisti
 nink Willitsust, nink aawita neid essi sedda kanda.
 Kule neide Palwust n. õnnista neide Patoitust.
 Kaitsa neid fige Jhho nink Henge Rahjo eest, nink kui
 neide Iig om tulnu, sis lasse neid õnsalt uinoda,
 nink wõtta neid benne mannu se iggawetse Essa-
 sisie, läbbi Jesusse Kristusse, meije Jssanda. Amen.

8. Allambide Palwus Üllembide eest.

Jh! Jummal, sinna kife Essandide Essand,
 nink fige Kunningide Kunningas sinna Wallit-
 seja ülle fige Ima-
 Ma, ke sinna fik Üllembid
 ollet säednu, nink omma kalli Aposjill läbbi üttelnu:
 et

et Ullembat ei olle, kui ennege Jummalast, ning kurt
 Ullembid om, ne omma Jummalast säetu. Ke nüüd
 Ullembide wasta panney, se panney Jummalas Sä-
 dusse wasta. Anna mulle armas Issa, ning oppeta
 minno, Ullembid sinno Säedmisses tundma, neid-
 sammu arowustama, armastama, ning pelgama; ning
 anna Armo, et nemma minno ning küt Allambid
 Digussega wallitsewa ning faitswa, et minna neide
 al ütte rahholikko ning waiki Eello wois piddada, tigen
 Jummalas-Peljussten ning Alusussten. Nink sest et
 ful, armas Issa, Kunningide Sõame Käen omma
 ning sinna johhatat neid, kui Bee-Dja, sis wallitse-
 ka meije armolikko Ullembat Wallitsejat ning küt
 muid Ullembid omma Waimuga, et nemma
 tige Issa eest Jummalas Sõnna armastawa; et nem-
 ma Jehowat orjawa Peljoga, ning henda rõmustawa
 Wärrisemisega. Anna neile omma taiwalikko Tar-
 kust, kumb sinno Järje ümbrel om; sest läbbi sesam-
 ma wallitsewa Kuninga, ning Kohto = Essanda
 moistwa Kohhut. Anna et nemma kuulwa Waiste
 Tännitamist, ning Läsjade ning perrajänu Laste
 Kohhut ei painota. Lasse neid kunninglikko Mõttid
 piddada, ning sedda hoita. Anna neile Dawida
 Dnne, Salomonni Tarkust, Josua Woimust ning
 Simsoni Joudo. Anna neile Digusse Armastamist,
 kindmat Meelt ning Kangust kute Ullekohto wasta,
 neide Nourwule õnnelikko Siggidust, usfutarwe, tarku,
 moistlikko Nourw = Andjid, terwet ning pikka Igga.
 Hoija neid Pilgjide ning Säedleside eest, Sõa ning
 Berre Arrawallamisse eest. Kaidsa neid omme
 pühha Englidega, õnnista sedda koggona Maad,

nink hoija (sata) meije Pirile Rahho, läbbi Jესusse Kristusse, meije Issanda. Amen.

9. Ürs Palwus wiienda Räsü pāle säetu.

Sallestaja nink pikkamelesinne Jummal, kā sa tah-
hat, et meije peame nida, kui sinna meije Issia
Tairwan ollet, hallestaja, armosikko, heide, tassatse nink
pikkamelesikko ollema, nink se läbbi ülles näütma,
meid sinno Eatsi ollewat. Anna mulle andis, et min-
na saggedaste omma Lāhhemba wasta, Wibha, Riija,
Wihkamisse nink Kurja Tassomissegga olle Pattu
tennu, nink kāna minnušt ārra sedda rassedat Nuht-
lust, mes minna se läbbi henne pāle olle koormanu.
Ent anna sinna mulle omma Armo, et minna ikkes
Tae Jესusse, se kannatalikko nink pikkamelesisse Jum-
mala Wona pāle, nink temmast oppe Süddamešt
tassane ollema. Hoija minno patlikko Wibha eest,
et Päiwlik sel Päiwal ülle minno Wibha mahha ei
lā; et minna Wibhan Lāhhembat ei söima, ei ka
temma Jhhole Rahjo te. Wötta ārra minno Süd-
damešt kīk Wihkamist, ka wasta neid, kumma mulle
Kurja omma tennu. Anna andis minno Wibha-
leisille, nink kāna neid sinno pole. Lasse minno ikkes
Waimo-Suggu, Armo, Rahho, Kannatust, Söb-
rust, Heldust, nink Tassaušt Süddamešt ülles näüta,
läbbi Jესusse Kristusse, sinno Poja meije Issanda.
Amen.

10. Ürs Palwus kuenda Räsü pāle säetu.

Wühha Issa, meije Issanda Jესusse Kristusse
Essa, sinna arwat neid önsas, kumma Süd-
damešt puhta omma, sest nemma sawa Jummalat
nägge-

näggema. Minna tunnista sinnole omma päle-sündinu Süddame Rojust, kumb saggede rojatsin Mõrtin, Sõnnun nink Teun om ette talnu. Anna mulle andis minno Rojust, nink mõsse minno sestfammast Jesusse Werrega, et minna puhhas nink ilma Wigga sinno een Kristusse sissen lõita. Lo minno sisse, Jummal, ütte pohhast Ebänd, nink ärrarbeitko minno mitte sinno Palaest ärra. Anna mulle ka andis, et minna sinno saagede Lija-Sõgi nink Jogi läbbi olle ärrawihhastanu, nink wallitse minno omma puhha Waimoga, et minno Südda Lija-Sõgi nink Jogiga ennam ei koormata, et minna Palwusselle tõlbmatumas ei lä, nink minno Surma Päiw äkkitselt minno päle ei tulle. Oh Issand, kumma ne, kumma Lihha-Himmo, Abbi-Elorikmist, Portuist, Rojust, Häütust, Liig-Sõki nink Liig-Joki nink muud nisugaust täütwa, Jummal Kunningriki ei pea perrandama: sis hoija minno nisuggutse Pattu nink iggawetse Hukkaminne misse eest, läbbi Kristusse Jesusse, meije Issanda. Amen.

11. Üts Palwus säitsme Räsü päle säeru.

Tigewäggerwänne, helde Jummal, ke sinna meile annat ligesuggust Hääd rikkalikkult wasta wõtta, minna kaiba sinno een, et minno Südda sinno Andidega rahhul ei olle, enge aiap minno saggede Üllekohyto nink armeto Ed pole Lähhemba wasta, ja kohhalt Wargusse sisse. Anna mulle andis, Issand, neidsinnatsid rasse Pattu. Painota minno Ebänd sinno Tunnistusse pole, nink hoija, et temma henda es kãnas mitte Ahnusse pole, kumb lige Kurja Juur om. Anna sinna mulle omma Armo, et minna ligen

Kauplemisfen omma Lähhembra wasta õige, Waise wasta helde, ning walmis olle ära masma, mes minna olle lainanu. Hoiija minno Wargusse eest, ning anna mulle ütte ussutawat Sõand, et minna sedda, mes minno Rätte om ussutu, hukka ei sata; et minna omman Tõõn õige olle, ning kii te, kui sinno Silmi een, sest et sinna kii näet, ning tassut eggauüttele, nida kui temma om ära teninu. Hoiija minno ka Laiskusse, ning Tuhjakõndmisse eest. Lasse minno, sinno Kässu ussikkun Sõnnawõtmisfen, ussutaroliikkult Tõõd tetta omme Rättega, ning õn- nista sinna minno Kae Tõõd, et mul wõis olla anda Waiselle, läbbi Jესusse Kristusse, sinno Poia, meije Issanda. Amen.

12 Ürs Palwus kattessama Kässu päle.

S sinna tõttelik Jummal, ke sinna ussutawust ning usku peat iggawes, minna kaiba sinno een, kuitao Wõls=Waim minno Sõand om ärrariknu, et minna ikkes Tõttet Süddamest ei olle armastanu ning kõnnelnu. Anna mulle andis, o Issand, sedda Pattu, uink ärralasko sedda Nuhhtlust mitte minno päle tulla, kumba sinna ahwardat: Issand satap Wõlsjõid hukka; Temmal om Hirm Werre=Püüdijst ning Kawwalajst. Hoiija minno Wõls=Waimu eest. Anna mulle Toisidusse Waimo, ke minno kigen Tõtten johhatas, et minno Hule ei petta, ning minno Keel Kawwalust ei kõnnele, et minna omma Läh- hembra päle Keelt ei pessu, ei ka Kelepesjõid hääl Meel kute; enge omma Lähhembra Waggauust laidsa, temma wasta kawwal ei olle, talle Suga libbedalt ei kõnnele, ning Süddamen tedda ei wannu, et minna Tõtte Latfes

Lattses woisi sada, nink Tõtte Riikin iggawes sinno perralt olla, läbbi Jესusse Kristusse, meie Jēsanda. Amen.

13. Üts Palwus üttesfama nink künne Käsü päle säeru.

Spühha nink õige Jummal, kã sinna meid ei olle mitte kutsnu Kõiusse, enge Pühhäusse sisse; Minna kaiba nink tunnista ülles sinno een omma päle-sündinu Süddame Kõiusi, kui õige Kurja Lätet. Gest minno Jhho nink Hena om ärra teotetu libhalikko Himmuga, kumma Henge wasta taplewa. Põhhasta minno, minno Jummal, et minna walges lä kui Lummi. Arowita minno omma Armo nink Waimo läbbi, et minna omme Süddame kurje Himmu wois ärrakistutada nink ärrawäärda. E sse minno Hengen ütfinda sinno Palget paista. Anna et minna kii omma Rõmu pea sünnust nink tairwalikust Hääst. Lasse minno felle Jõmale nink hennele essi ärrakoolda, omma Jhho õige temma Himmu nink Tõhtmistega Kisti panna, et minna õigest Süddamest iggawest Ello himmusta, nink wimate seddasamma sa, läbbi Jესusse Kristusse, sinno Poja, meie Jēsanda. Amen.

II. Pühhasi Kisti-Üksust.

14. Üts Palwus üllespiddamisse nink Kaswamisse perrast Usun nink kristlikkun Ellun.

Iggawenne, tairwane Jēsa, kummasi, kui Walgusse Esfasi, kii hä Unde üllewäst mahha tulles

wa, te sinna meije sissen sadat Tachtmist nink Tautmist. Minna palle sinno, täuta nink löppeta sedda hääd Tõöd, mes sinna minno sissen ollet allustanu, Jesusse Kristusse Päiwani, et minno täädetas Sigusse Sugguga, sinnole Rittusses nink Uurus. Pea minno ülles Kurrati, Jima nink minno omma Lihha Riufatusse wasta. Anna mulle, sinno Waimo läbbi kaswada Egen Tundmissen, Usfun, Armun, Lotussen nink Egen kristlikkun hään Tõön. Te minno kanges sissenpidditse Inuimisse polest, et minna Eik, mes minno Henge wasta taplep, woissi ärra wäärda, Wotmust sada, nink iggawes sinnooga Nõsun olla, läbbi Jesusse Kristusse, sinno Poja, meije Issanda. Amen.

15. Uts Palwus Kristi = Usfu eddimätsse Tükki päle säetu.

Lomissest.

Tigewäggerwänne Jummal, Taiwa nink Ma Loja, minna, sinno Lood=Usfi, sinno Käe Tõ, heida henda sinno Järje ette mahha, nink tenna sinno, et sinna minno ommas Palges ollet lonu, mulle terwe Jhho nink moislifko Henge andnu, nink Eik, mes Taiwan nink Ma pääl om, minno Orjusses säednu. Mulle paistap Päiw nink Ku, nink Eik Tähhe. Mulle toop Ma omma Wilja, Wesfi annap mulle Kallu, Tuul kostutap nink Tulli pesitap minno. Ja sinno Englid essi ollet sinna säednu minno orjama, nink ollet läbbi neide Kaitsmisse minno mitmast Häddast ärrapästnu. Issand, sinno Teo omma minnul ni immetaolifko nink kõrge, et minna neid Eik ei suttu
ärra

ärä arwata. Sinno palle minna, o minno Loja, ärä heikko mitte ärä omma Käe Tõdd, pea minno weel eddispäide üllerwán, anna mulle, mes minnole Jhho nink Henge polest waja om. Ent tige Usja eest anna mulle, sinnole Auwus ellada, nink Jhho nink Hengega sinno kitta. Nink sest et sinna minno figewággewánne Loja ollet, sis ärä lasko minno ka omma Süddame Lotust ütteke Lodu = Usja päle, enge ütfinda sinno, se ellawa Jummalata päle panna. Olla sinna ka minno Abbi = Mees Egen Häddan. Olla minno Holekandja Egen Pudussen, minno Kaittsja Egen Waiwan, nink lasse minno, sinno Kast, wimate sinno Auwo = Rikti perrandada, läbbi Jesusse Kristusse, sinno Poja, meije Isfanda. Amen.

16. Üts Palwus Kristi = Usju tõise Tükki päle.

Lunnastamisest.

Isfand Jesus Kristus, minno ainus Lunnastaja, minna tenna sinno, et sinna minno Häds ollet Innimisses sanu, nink minno Pattust, Surmast, Kurrattist nink Põrgust ärälunnastanu, nink seperast omma Elio Kristi kellen äräandnu. Minna palle sinno, te minno Jummalikkust Lomust ossalikkus, nink ärä lasko mitte omma kallist Tenistust asjata minnul olla; enge te minno Pattust, Kurrati nink Põrgo = Hawwa Wäest wabbas, nink arwita mo sinno Armo = Rikin, sinno al ellada, nink sinno orjata tõttelikkun Digussen nink Pühhäussen. Kunna sinna ollet mahha mattetu, sis lasse minno Pattu ka sinno Hauda olla mahha mattetu, nink äräata minno ütškõrd minno Hawwast ülles iggawetse Elio sisse.

Kunna sinna ollet kui Arrawäärja Põrgutte lännu, sis arralasko Põrgo-Harwa Wälke minno mitte arrawäärda. Et sinna Koolijst ollet ülestõsnu, sis arralasko minno mitte Surma jäda, enge eesmäält waimoliikult sinnoga ülles tõusta, nink wastfen Ellun Käwra; perrast arrata ka ülles minno Jyho; nink felleta fedda ärra Aluwustussen. Et sinna ollet Tatwatte lännu, sis lasse minno ka taiwalikko Mõttid piddada, fedda otsti, mes üllewán om, kun sinna, minno Onnisteggija, ollet. Gest et sinna istut Jummalaa háál Káel, kui meije iggawenne Kunnigas nink Kõrge-Preester, sis anna ka ommale Essale minno teda, et sinna ollet kúl minno eest tennu, nink arralasko feddate minno sinno Käest arralisku. Sinna saat jälle tullemá kõhht moistma Ellawide nink Kooljide üle; Oh! armas Jeesand Jeesus, arrata minno ülles, et minna kui sinna tulled kõhht moistma, walmis olle, sinno Rõmuga wasta wõtma, nink sinno puhta Süddamega orjama, sinno Surina, üllestõsfemisfe nink Taiwa Minnemisse perrast; O Jeesus. Amen.

17. Üts Palwus Risti-Ussu kolmanda Tükki päle säetu.

Pühhandamisest.

S Jummal pühha Waim, sinna Tõtte nink Rõmu Waim, ke meid rõmustat Egen Willitsussen, sinna ollet meije iggawetse Perrandusse Riht nink Witsat: Sinno kitta minna, et sinna läbbi Jummalaa Sõnna

Sõnna nink pühha Saakramente ütte kristlikko Ker-
kut Ilma pääl koggut, nink minno ka, sesin-
natse Nouwo läbbi, ollet kutsnu, nink Kristi-Koggo-
dusfelle saatnu. Oh! anna mulle, et minna ütts õige,
ellaw Luliikminne, minno Isfanda Jeesusse Kristusse
Ihho, se tõisitse Koggodusse, kullen wois olla nink
jāda. Minna ussu ka Pühhide Osfaust, ja tija läbbi
sesamma Usu, et kigil Kristi-Kerko tõisitil Luliik-
misil kigest Hāast, Warrast nink Hāteggemisest
Osfa om: nink et kigil, ni Waisil kui Rikkil, neide
mannu ütts Mannuminnik, ja et kigil om ütts Kristus,
ütts Lunnast-ja, ütts Onnisteggija, ütts Jummalata
Sõnna; nink ütte suggutse Saakramenti: kumbe
läbbi nemma õnsas sawa. Seperrast anna mulle, et
minna henda sest Osfausfest, kumb minnuul Kristusse,
se Pāga, nink kige Kristusse õige Luliikmistega om,
ikkes rõmusta, se perra ausalikkult ella, ja omma
Lābhembra, kui omma Kaas-Luliiknisse, Hāda
Süddamest ommas arwa, nink tālle hāal Melel Appi
tulle. Sata minno sisse, o pühha Waim, õiget
Usku Kristusse sisse, nink arwa minnose temma Arra-
Orjamist, minno Pattu Andisandmisfes. Te
minno Ihho sün ommas Koas, kumman sinna ellat;
nink kinnita minno Usun, et sesinnane minno Lihha
wiimset Pāirwal Mullaft saap ülles tousma, et Ihho
nink Heng jälle ütte sawa, nink et minna omman
Lihhan ja Jummalat nāggema iggawetsen Auwustus-
sen. Arrata se perra ülles minno sisse ütte Himmo,
nink arrajātko minno mitte mahha, fenni kui sinna
minno sinna ollet saatnu, läbbi Jeesusse Kristusse
weije Isfanda. Amen.

III. Pühhast Issa Meije Palwest.

18. Üts Palwus Uumjala Nimme Pühhãndamisje perrast.

Spühha nink õige Jummal, kumma Auwustusse eest Gerawimi, no fige kõrgemba Engli, omme Palgid kinni katwa, nink laulwa: Pühha, pühha, pühha om Jummal, se Issand Zebaoth! Oh! lasse minno, lãbbi sinno Nimme õige Pühhãndamisje, pühha Englide Ammetit ka tallitada. Anna et minna eike Innimistega sinno Wãgge tunne, sinno Armo armatse, sinno Eõisidust Süddamest ussu, sinno Sigust pelga, sinno Kãstu kule, sinno Abbist nink Heldussest henda rõmusta. Anna, et minna minki Asju sissen omma Auwo nink Rittust ei otsi; enge et fige Asju sissen Süddamest sinno pühha Nimme Auwo nink Rittusse pãle mõtle, nink seddasamma otsi, et sinno utsinda Eigin Asjun kittedas nink auwustetas. Anna, et minna sinno Sõnna armsambas pea, kui Kulda, nink paljo selget Kulda, nink sinno, sinno Ollemisse nink Tahtmisse perra, se sissest õigede tunne: et minna ka seddasamma sinno Sõnna Süddamest ussu, pühhalikkult nink õigede, kui sinno Lats, se perra ella, nink se lãbbi fige Essitusse nink Umbusju eest hoijeta. Anna, et minna henda sinnust rõmusta; sest nida õllet sinna mulle tootanu anda, mes minno Südda himmustap. Anna, et minna sinno fige Jõho nink Henge Hãteagemisse eest tenna, sinno latfelikkult nink Süddamest pelga, auwusta, nink armatse; Eigin Hãddan kindma Lotussega sinno Appi heika, sinno pühha Nimme nink sinno Sõnna, hããl nink kurjal Põlwel, rõmulikkult õlles tunnista, nink

Difani

Otsani töisitse Ussu nink pübha Ello sisse kindmalt ja, nink sinno kike Englide nink Arrawallituidega siin ajalikkult, nink sääl iggawes kitta nink aawusta. Amen.

19. Ürs Palwus Kristusse Riki Tullemisse perrast.

Isand Jesus Kristus, sinna Armo, Armo nink Armostusse Kunningas, minna tunnista ülles nink kaiba sinnole, et minna, parrako Jummal! Satana Rikin, Pimedusse Teggedega, sesinnatse Juma Välikut olle orjanu; ja, et kurjal Wainlaisel omma Riik n. Wallitiis minno sissen om oluu, nink et temma minno, Pattu läbbi, om Wangin piddanu ommale Wallatusselle. Ent minna tenna sinno, minno Isand Jesus, et sinna minno ollet kōsblikkus tennu Pühhide Perrandusselle Walgusfen. Oh! pāsta minno kōhbalt ärr Pimedusse Woimussest, nink istota minno omma Riki sisse, kun minnul om Ärralunnastaminne, ja Pattu Andissandminne läbbi sinno Werre. Koggo Armust ikkes ennamb ja ennamb Kadrost Ma pāäl omma Armo-Rikile; kinnita nink soeta seddasamma, et paljo se pole kānetas. Kirjota meid omma Kätte, et meije iggawes sinno Riki Perres jāne. Oh! tulle sinna Armo-Kunningas minno Sōāme sisse; tulle tassaste, nink waigista minno Sōānd kigest Wainust. Sinna ollet waisel kōmbel tulnu; te minno waimolikkult waises nink m. ddalas, et minna omme Pattu perrast leina, sinno Digusse perra issone nink jannone olle, et minna sinno sissen iggawes rikkas sa. Tulle, kui se Dige, minno waise Pattatse mannu, nink te minno diges.

diges. Wallitse minno sensinnatsen Armo=Nikin omma pühha Waimuga. Sae ülles minno sisse omma Niki, kumb om Digus, Rahho nink Rõõm pühhan Waimun. Olle sinna ka essi, Issand Jesus, omma Armo=Niki, omma Kristilikko Roggodusse kange Raitsja, nink sötku Satanat fige temma Geldsi-Meestega wäggewalt meije Jalgu alla. Nink wimate, kui sinna saat tullesse omman suren Wäen nink Nurwustusfen, sis lasse meid, kui sinno Essa Onnistetuid, sedda Nurwo=Niki perrandada, kumb meise Ilma Algmisest om walmistetu. Lasse meid saäl olla, kun sinna ollet, nink sinno Nurwustust nätta, o Jesus, Amen.

20. Üts Palxus Jummal Tahtmisse Täüt- misse perrast.

S pühha, dige, helde nink kii teedwa Jummal, minna tenna sinno Süddamest, et sinna meile omma issalikko, hääd nink armolikko Tahtmist omman Sõnnan ollet arwaldanu. Oh! mārane armolik Issa=Südda om sinnul meije wasta? kuitao ollet sinna meid Kristussen omnis kattsis ärrawallit-senu, nink omman Armun armastanu! kui hääl Melel tahhas sinna kii, et kii Irnimisse õnsas saasse, nink Tõtte Tundmiselle tullesse! Sinna ei tahha jo mitte, et ütise peap ärrakadduma, enge et eggäuts henda Pattust kånas nink ellas. Oh! armas Issa, kui wäega haige om se minno Süddamen, et minna nisaggede sinno issalikko, armolikko, hä nink helde Tahtmisse wasta olle pannu. Anna mulle andis nisuggust minno Wallatust, nink ärra arwako mulle sedda mitte; ent wotta Tasomisses wasta sinno
arma

arma Poja Jeesusse Kristusse tärowelikko Sönnas
 wötmist, se sinno pühha Tahtmist tärowelikkult om
 täütnu. Anna mulle, et mul sirane Mötte om, kui
 minno Jssandal Jeesusel Kristusel olli, nink et min-
 nul temma Meel wois olla. Anna mulle ütte sönnas-
 wötlikko Söänd, sinno Tahtmist teggema, et se kii
 ka minno Mele perrast wois olla, mes sinno Mele
 perrast om. Lasse minno tutta, sedda minno surem-
 bat Onnistust ollawat, et minna tahha, mes sinna
 tahhat. Gest kui minna sedda ei tahha, mes sinna
 tahhat, sis püwowa minna minno omma Kabjo nink
 Arrarikmist. Seperrast hoija minno, minno Taht-
 mist tallitamast, nink ärwalasko minno ka Kurrati
 Tahtmist mitte täüta, nink kurja Wainlasse Riista-
 puud olla; enge pühhända minno Tahtmist minno
 Henge, minno Waimo nink minno Jhho läbbi nink
 läbbi, et minna sinno pühha Waimo nink Armo
 Riistapu nink Annum olle, nink ei olle mitte uts
 Wibba Annum nink Kurrati Riistapu. Anna
 mulle nisuggust Söänd, et minna henda römusta
 sinno Tahtmist täüten, nink henda kobbalt sulle anna,
 hään ja kurjan Pötwen, Ellun nink Surman; et
 minna körgis ei lä hään Pötwen, nink Ristin Meelt
 ei heida. Anna, et sinno Tahtminne minno Rööm
 nink Melehä om, nink et minna kindmalt ussu, et kii
 peap mulle Hääs nink Onnistuskes figginema, mes
 mulle sinno Tahtmissesse perra johbus. Anna mulle
 Kannatust, sinno jummalikko Tahtmist kigin Usjun
 kannatada nink tetta; nida kui Dawid üttel: Kui
 minna Armo lörowa Jssanda een, kül temma minno
 sis taggasi toop. Ent kui temma üttelep: Mul ei olle
 mitte hä Meel Dawida päle; näitse, sin ma olle,
 temma

tenuma teffo nida kui tenma Mele perrast om. Nida üttel ka kannataja Mees Hiob: Issand om andnu, Issand om ärrawõtnu. Issanda Niinmi olgo kitteru! Kui meije Hääd olleme sanu Issanda Käest; melles meije Kurja es tahha wasta wõtta? Oh! armolinne Jummal, lasse minno ka fik sinno Tahtmisse alla heita. Niin kui minna johhus pallemas sedda, mes sinno Tahtmisse wasta om, sis pea Hääs minno Nõrkust, kela minno Tahtmist sündinast, nin kelle se eest, minno läbbi, minno sissen nin kelle Eigen minno Tallitamissen sinno Tahtmist sündida; et Järg minno Tahtmissesega nida wois olla, kui pühha Engliidega Taiwan om, kumma Nõmuga sinno Tahtmist teggewa nin kallitawa, minno Lunastaja Jeesusse Kristusse kige pühhamba Tahtmisse perrast. Amen.

20. Üts Palwus ajalikkõ Onnistusse perrast.

Tigewäggewanne, helde Jummal nin Issa, keda tahhat, et meije omma Palge Heen peame omma Leiba söma. Se om jo asjata, et meije warra ülles tõsfeme, nin kelle perrast kawa üllewän istume, kui sinna omma Onnistamisega meije man ei olle. Minna palle sinno, armas Issa, lasse omma Onnistust minno man olla. Lasse minno fik sinno Peljun nin tõttelikun Usun tetta, mes minna te, nin Onnista sinna minno Käe Tõdd. Kattesuggust Usja palle minna sinnu, Issand, sedda ärrakõello mulle mitte, enne kui minna kole: Wäär-Jummala Pallemist nin Wõlssi las kawwen minnu ärra olla; Waisust nin Nõrkust ärra andko mulle mitte. Ent lasse minno minno parralist Nuwra Ossa sada. Minna salgasse wahhest sinno ärra, kui minna lihalt sönu

jälle omma aino Poja, Jeesusse Kristusse, minno
 Jssanda önsalikko Eihha nink Werrega ollet södtnu
 nink jootnu. Nink minna palle sinno allandikkult,
 sata sinna läbbi omma pühha Waimo minno sissen,
 et ötse nida kui minna parhella sedda pühha Saakra-
 menti Suga olle wasta wötnu, et minna ka nida sin-
 no jummalikko Armo, Pattu Andisandmist, Ühhen-
 damist Kristussega, nink iggawest Ello, mes sinna
 mulle fik sensunnatsen pühhan Saakramentin ni ar-
 mosikkult ollet änganu nink jagganu, kindma Ussuga
 wois finni tabbada nink iggawes piddada, läbbi sin-
 no arma Poja, Jeesusse Kristusse, meije Jssanda.
 Amen.

36. Weel üts tõine Tennaminne. (50.)

Jssand Jeesus Kristus, minna ütle sulle Südda-
 mest Kittust nink Tenno, et sinna minno waist
 patlikko Innimist taas figest Essitussest ollet puhtas
 mõsknu, ka nisuggutse töttelekkus nink kindmas Arra-
 mõskmisses, nink fige minno Pattu Andisandmisses,
 omma tötteleikko Jhho nink Werrega ollet södtnu nink
 jootnu, nink minno kui ütte ärrateotetu Last, nisug-
 gutse Pohhastamise perra, omma jummalikko Armo
 nink Hallestusse sisse jälle wasta wötnu, nink minno
 ommale Essale laitmatta, puhtaste nink weata näu-
 tat nink ette säet. Minna palle sinno Süddamest
 nink figest ommaast Wäest, sinna tahhas omma Hä-
 teggemisse perra weel sedda sinna mannu panna, nink
 mulle omma Armo, läbbi pühha Waimo Saakramisse,
 armosikkult anda, et minna nisuggust sinno suurt Hel-
 dust nink Hallestust wois tutta, Tennega sedda wasta
 wötta, nink sinno Süddamest kitta nink awwustada,
 minno Ello Gal. Sinna tahhas ka eddispäide läbbi

omma pühha Waino minno sissen sata nink tallitas da, et minna ommale Lähhemballé, kük, mes temma minno wasta teep, Süddamest ka andis anna, nida kui sinna, Jssand, mulle kük minno suri nink mitmasuggutsid Esfitussi kohhalt nink koggona ollet andis andnu, ja ka kohhalt ärrakistotanu, nink ei tahha neid eäle ennamb mälletada; et minna ka omma Lähhemisbat armasta, nink talie Süddamest Hääd te, nida kui sinna, Jssand, mulle, ennamb, kui minna sinno se eest sutta tennada, ollet lastnu sündida; et sinno, o wagga nink ussutaw Jummal, meije sissen kitteras nink aarwustetas, sinno Eesa nink pühha Waimuga. Amen.

37. Üts Palwus öige Pattustkäänmisse Suggu nink Llo Parrandami se perrast. (51.)

Sigewäggerwänne, armolinne Jummal nink Jssa, ke sinna minno nüüd jälle, omma Poja perrast, Armo sisse ollet wasta wötnu, nink minno nisuggutsfest Heldussfest nink taiwalikkust Armo: Barrast wastfest pühhan Oddango: Sööm: Ujan kinnitanu; Kuis minna sinno se eest pea tennama? Armas Jssa, sinna ei püwowa jo middake minnust, kui ennege sedda, et minna sinno pea pelgama, nink kige sinno Te pääl kälüma, sinno armastama, sinno kigest Süddamest nink kigest Hengest orjama, sinno Käsku piddama, nink sinno pole hoidma, et minno Käski wois häste kälüwa. Sest minnose om selgede üteldu, mes hä om, nink mes sinna, Jssand, minnust püwawat: Sinno Söonna piddada, Armo näüta, nink allandik olla sinno een. Jah, Jssa, minno Meel olles kük Pattu mahha jätta, nink sinno Tahnmisse perra ellada,

da, ent minna ei löwwa ni paljo Joudo nink Nammo henne sissen mitte. Tahtmist om mul kül, ent Hääd tetta ei löwwa minna mitte. Seperrast kummarda minna omma Pölwega sinno pole, nink palle allandikkult, sinna tahhas mulle ütte töist Söänd, se wanna kirowitse Söame Assemelle, ütte wastset lihhalikko Söänd nink ütte wastset Waimu anda, nink särast Innimist minnust tetta, ke sinno tunney, ussutawlikkult sinno perra kääp, sinno Käsun kääp nink se perra teep. Anna mulle, o Jösand, sinno Sädust nink sinno Pelgo minno Süddame sisse, et minna sinnust ennamb ei taggane, enge sinno Sömma nink Häält kule, sinno ussutawlikkult nink öigede orja, nink sinno aino ütfinda omman Söämen kama. Anna, et minna wanna Innimist mahha heida, neid Lullikmissi, kumma Ma päääl omma, koleta; ent se wasta omma Mele Waimun wastset sa, nink wastset Innimist henne päle tömba, ke sinno perra om lodu töttelikkun Digussen nink Pühhäussen. Wallitse minno, o Jessa, omma pühha Waimoga, et minna päle se herda ennamb ärra ei teota mingisuggutse Wattu ehk Häüga, nink se läbbi herda essi hirmsaste, enge et minna nisuggust hirmsat Asia sinno Patge eest ärra kassi, omma Kät Ullekohtust kama, nink sinno Käsu perra ella. Anna et minna eddispäide ennamb hennele essi ei ella, enge sinno nink sinno armale Wojale, Jessusse Kristuselle, ke minno eest om ärrakolu nink ullestösnu, nink minno parhella jälle omma Pihha nink Werrega wastset Ellus om söötnu nink jootnu. Anna, et minna omman Jhhun nink omman Waimun sinno kitta, nink sinno orja Pühhäussen nink Digussen, kumb sinno Mele perrast om,

fige omma Ello Eäl. Se tarwis anna sinna mulle omma jummalikko Armo nink Joudo, Jeesusse Kristusse perrast. Amen.

Pühha Mja Palwusse.

38. Pühha Päiwal enne Juttust. (52.)

Eggawenne, armosinne Jummal, tairwane Jssa, kummast kii hä nink täwvelikko Ande tulles; minna waine Pattane olle komust nidade ärrarikkotu, et minna hennesest essi ei kōhta middake Hääd tetta, tutta, ehk omma Henge Onnistusses piddada. See perrast palle minna sinno, läbbi sinno Poja Jeesusse Kristusse sinna tahhas minno Söänd läbbi omma pühha Waimo walgustada, pohhastada nink walmistada, et minna sinno jummalikko Söanna Juttust iholikko Röwuga ütsinda ei kule, enge ka Süddamen hoja, Patru mahha jätta, nink omma kōggona Ello se perra säe, sinno Luwus, minno Lähhemba Tullus, nink minno ommas ajalikkus Hääs, nink iggawettes Onnistusses. Sedda tahhas sinna tetta Jeesusse Kristusse läbbi, pühha Waimo Wäen. Amen.

39. Perrast Juttust. W. R. 53.

Sinna tenna sinno, minno tairwane Jssa, sesinnatse sure Armo eest, et sinna mulle waiselle Pattatselle Rōmus omma pühha Söanna ni rikkalikkust ollet lastnu kullutada nink ette kanda; kinnita sinna, o Jummal, sedda meije Söäme sissen, et meije ikkes sinno Sundmissen kaswame nink Weerd wōtame. Ärralastko sedda mitte ütsinda meije man, enge ka

Ea mu Rahwa man tutwas sada nink wälja laggoda, et se meije nink kige Innimiste Sdämette wois nakkata nink neid hämmetada, ötse nida kui Bihm nink Lummi Maad nestutap nink wihsalisses teep: et meije oppeme sinno, iggawest Jummalat, ögedede tundma, Appi heikama, kitma, awwustama nink tennama, et meije ka kük, mes meije teme nink jättame, sinno pühha Käsü perra tallitame, et meid ikkes löidas kui sönnawötlifko Latfi, nink meije wimate iggawestest Ellust nink Perrandusfest, mes meile Jesusse Kristusse läbbi om sadetu, ösfalifkus same. Amen.

Talwiste Pühhal. W. R. 54.

40. Üts Tennaminne Jesusse Kristusse Innimisses: Samisse nink Sündmisse eest.

S sinna helde nink armisa Jummalat Poig, Issand Jesus Kristus, sinna Innimiste Suggu Armastaja, sulle olgo iggawestel Ujal Kittus nink Tenno, et sinna ollet tahtnu Innimisse Lomu, Eihha nink Werd henne päle wöcta, nink kigitte (ent ilma Patuta) meije Laste saarnatses sada. Oh Issand, mes om Inniminne, et sinna tedda ni sures peat? et sinna saat Eihhas meije Eihhast, nink Luus meije Luist, ei sinna meid Jhho nink Henge polest awwitas nink önsas tees? Inniminne olli Jummalast ärratagganu, ärrawannotu nink Jummalat Bihha al; sis saat sinna, sinna Issanda Önnistetü, Innimisses, et meid Jummalaga ühhendetas, önnistetas nink Jummalast armastetas. Gest kuis woip nüüd Jummal meije päle wihhane olla, kuis temma meid woip ärrarikkü,

rikku, tunna meije temma Lihha nink Berri olleme? Reäke ei olle eäle omma Lihha wihkanu, enge hoijap nink hälitsej sedda. Oh! sis kaidsa meid weel eddis: päide, sinna fige armsamb Issand Jesus, figen meije Jhho nink Henge Häddan. Näuta wäggewalt ülles, fest et sinna, töisine Jummal meijega, meije Lihhas, meije Welles ollet sanu, et meile Kurrat, Surin, Jnu nink Pat ei woi Kahjo tetta. Ee meid ka jummalik: Fust Lomast ossalisses. Lasse meid sün sinnoga olla ühhendetu, nink iggawes sinno mannu jäda, sinno Janimisses: Samisse perrast. Amen.

41. Wastfel Njastajal. W. R. 54.

S sinna wagga Issand Jesus Kristus, minna tena sinno omma Süddame Pohjast, fige sinno arwamatta Häteggemisse eest, mes sinna mulle minno Ello Eäl, nink essiärralikkult minnewat Njastajal ni rikkalikkult ollet nähtnu, et sinna minno terwelt Jhho nink Henge polest fenni Njami ollet hoidnu, kaitsmu nink üllespidanu. Ent minna tunnista ülles, et minna (parrako Jummal!) minnewat Njastajal paljo nink arwamatta Pattu olle tennu. Ent minna ussu ka kindmaste, et sinna täambätsej Päiwal minna eesmatfid Berre Zilkakeissi fige minno Pattu eest ni rohkede ollet ärrawallanu, nink sega fik minno Pattu, mes minna sel wannal Njastajal nink fige omma Ello Eäl olle tennu, ärra möstnu. Ez eest üle minna sulle Süddamest Rittust nink Tenno, fenni kui Höngo minno sissen om; Nink palle sinno, sinno Berre: Nisfaride perrast, kumbe sinna minno Pattu perrast ollet ärra wallanu, et sinna es tahhas mitte wanna Bölga arwata, ei ka endsid Pattu mälle:

mälletada, enge neidsammu kii, ka neid sallaja Esi-
tussi, selgest heldest Armust andisanda, sinno lige
pühhamba Berre, Pissaride perrast. So ka wastfes
Ujastajas minno sisse ütte wastset Ewänd, nink anna
mulle ütte wastset kindmat Baimo, et mulle jälle ei sa
wanna Pattu, ei ka Meelt ennamb olle, eddispäide
Pattu tetta wastset Ujastajal; enge lasse minno se
wastse Ujastajaga wastset Ello nakkata, nink önnista
mulle ka wastset Önni nink Önnistust sesamma sissen.
Önnista, kaidsa nink hoija sinna meije Ullembat
Wallitsejat nink kii kristlikko Ullembid. Önnista
Kerkut nink Koli. Hoia meise sinno önsasteggewa
Sönnä Walgust. Önnista meije Patoitust nink
Käe Eödd. Anna meise armsat Ma, nink Henge-
Rahho, nink römusta meid ni karwa kui meije ella-
me. Amen.

42. Kolme Runninga Päiwal. W. R. 55.

Esfand Jesus, sinna Eörgeste kittetu Armo: nink
Armo-Runningas, meije tenname sinno, et
sinna hennele Judalissist nink Pagganist ütte Koggo-
dust ollet koggonu, nink meije Suust hennele Kitrust
walmistanu. Hoia meid taiwatsse Earkusse man,
kumba sinna neile Eargule ollet arowaidanu. Anna
meile sinno pühha Baimo, et meije sinno nink sinno
Riki kigest Süddamest otsime. Anna, et meije sinno
Sönnä, kui selgeste paistwa Jimme-Eähhe, perra
Eäüme. Lasse meid sinno pühha Nimme, Baim-
laste nink Söprü een, ülestunnistada. Wallitse
meid, Esfand, omma pühha Baimuga, et sinno
Sündmissse läüdetu Rööm meije sissen sures saap.
Kule meije Puhkamist nink Palwust. Wotta wasta
meije

meije Ohroid, kumbe sinna meile essi ollet andnu,
 Ussu Kulda, meije Palwuse Tümminat, nink meije
 ärraröhotu Süddame Mürä. Hoia meid fige
 kahjoliikko Pattu: Ze eest. Sinno pühha Waim
 saatko meid tassatse Ze päle. Anna meile figille,
 perrast seddasinnast Ello, iggawest wastset Ujastaiga,
 nink römuliikko Wabba: Ujastaiga iggawetsen Ellun.
 Sis tahhame sinno nink sinno Essä, pühha Wai-
 muga üttelisse, fitta nink auruustada, itkes nink igga-
 wetses Ujas. Amen.

43 Üts Mötleminne Kristusse Kannatusse päle,
 nink üts Tennaminne se eest. (56.)

S Issand Jesus Kristus, minno Henge usfutaw
 Urmastaja, minna üttele sulle, Rittust nink Tenno
 sinno sure Urmio nink Himmo eest, kumba sul om olnu
 minno eest kannatada, kui sinna wabba Melega om-
 me Wainlaiste wasta lästis, nink henda neide Kätre
 annit. Minna tenna sinno, et sinna minno perrast
 ollet tahtnu kannatada Kaplu, Löki, Sülgmist, mit-
 masuggust Tikko, werritsid Joni nink Pesmist, nink
 lassit Orjawitsuga omma Pääd ehhitada. Sest et
 sinna nüüd meije Pattu perrast ollet lödu, nink se
 Nuhtlus, kumba meije olieme ärra teninu, sinno päle
 om pantu: sis lasse meil Rahho olla Säduisse nink
 Pattu Pälekaibmissse eest, nink süttita meid sinno
 Raigi läbbi. Anna meile ka üttele walmist, hämele-
 likko Söänd, sinno perrast kannatada, nink henda
 kohhalt sulle ülles ohwitseda, sinnole Auwus, ka fik
 Wölgmist nink Tikko hääl Melel sallida. Minna
 tenna sinno, Issand Jesus, et sinna henda ni möwro
 Surma sisse ollet lastnu weddada, nink omma Risti
 essi

essi ollet tahtnu kanda. Anna mulle ka Kannatust
 omma Kristi kanda, nink issalikko Karristamist Jum-
 malast hääł Melel wasta wötta, ka sinno Eigen
 Kristin kitta. Minna tenna sinno, et sinna henda
 pahalt nink allaste ollet lastnu Kristi külge lāwwa.
 Oh anna mulle, et minna wanna Adamit, omma
 patlikko Kurjust, mahha heida, nink henda sinno
 Waggause nink Digusse walge Sārgiga katta.
 Kāna minno Sōānd sinno pole nink rōmusta minno
 minno Kristin iggawetse Ello Tootusse Kinnitussega.
 Anna et minna ka hääł Melel sinnoga kē omma
 Himmo nink Tahtmist Kristi päle po, selle Jmale
 ārrakole, et sinno Kristi Lōminne ikkes minno Sūd-
 Damen om, nink minno kōhalt sinno saarnatses teep.
 Minna tenna sinno, et sinna ollet lastnu Kristi kullen
 omma Werd ārawallada, omme Jalgu nink Kāsfi
 lābbi kairwa; et sinna ollet omma Henge ārrahetnu,
 nink omma Külge lastnu arowada. Minna palle
 sinno, sinno mōrro nink kibbeda Surma perrast,
 lābbi sinno Berre nink Kannatusse, sinna tahhas
 minno sedda laske wasta wötta, minno Pattu An-
 disandmisses nink iggawetteses Ellus, et minno Heng
 pohhastetas nink mōstas lābbi sinno Berre, et tem-
 ma ka puhhas nink teotamatta roois ārralahku, nink
 iggawes sinnoga olla ühhendetu. Minna tenna sin-
 no ka, minno Jōsand Jesus, et sinna omma pühha
 Kehha ollet tahtnu laske Hauda panna; nink palle
 sinno, sinna tahhas omme Raigi sissen minno Hen-
 gele Hengust anda, nink minno Jhho Mullan, kumba
 sinna omma Kehha nink Mattussega jälle ollet püh-
 hādanu, semmi laske maggada, kui sinna tedda tol
 Pāiwāł iggawetse Ello sisse jälle ülles ārratat, nink
 et

et minna nidade sinno, omnia Lunnastajaga, wols
ellada, sinno omman Uihhan nätta, nink sinno Rõmust
iggaweste osfalikkus sada, sinno kibbeda Kannatusse
nink Surma perrast, o Jõsand Jesus. Amen.

Kristusse Üllestõssemisese Pühhal.

44. Üts Tennaminne Kristusse Üllestõs-
semisse eest. W. R. 58.

Jõsand, Jesus Kristus, sinna wäggew Boimusse
U Wõtja, sinna Pattu Ristotaja, Surma Arra-
Wäärja nink Põrgo: Hawwa Arrahäetaja. Minna
ütte sulle Süddamest Kittust nink Tenno, sinno woi-
molikko, rõõmsa Üllestõssemisese eest, kumma läbbi
sinna Surmale temma Wäkke ollet ärrawõtnu, Di-
gust nink iggawest Ello meile kinnitanu. Sinna ollet
henda ülles näütnu kui fige wäggewat Jõsandat,
kummal om Põrgo: Hawwa nink Surma Wõtmiid;
nink näitse, nüüd ollet sinna ellaw iggawest iggawettes
Ujas. Sinna ollet meid Surmast ärrapästnu, et
sinno Uflikko nüüd sinno sissen woowa kitta: Surm,
kus om sinno Ustla? Põrgo: Haud, kus om sinno
Boimus? Ent kummalalle olgo Tenno, ke meile
Boimust om andnu, läbbi meije Jõsanda Jesusse
Kristusse. Seperrast laultas täambä Rõmuga
Boimussest Digede Korjussin. Seperrast kitta
miana sinno ka sel Päiwal, o Jõsand, nink palle
sinno, anna sinna mülle omnia Armo, et minna woi-
tõisitsen Pattustkäänmissen sinnoga waimolikkult ülles
toasta. Lasse mul Ossa olla eddimätsest Üllestõs-
misest, et tõisel Surmal Boimust minno üle ei olle.
Sinna ollet Üllestõsseminne nink Ello, ke sinno sisse
ussup,

usup, se saap ellama, ehk temma kül ajalikkust kolep. Sis sata nüüd, Issand, läbbi omma pühha Waino, minno sisse töisist Usku, et minna sinno sissen woi ellada. Näüta sinna ka ülles, henda minno sissen ellawat. Wära ärra minno sissen fedda Ilma, Wattu, Surma, Wörge-Hauda nink Kurratit. Kuluta minno Hengele Häddan nink Kurbussen fedda Rahho, Kumba sinna Harwast ollet hennega tonu. Arrata ka ülles minno, läbbi sinno Üllestösemisse Wäe, iggawetse Ello sisse, nink selleta ärra minno allandikko Ihho, et temma sinno ärraselleretu Ihho saarnases saap, nink et minna woi iggawes sinno man olla nink sinno Aurwustust näüta. O sinna Rahho Jummal, ke Koolijst ollet ette tonu suurt Lammaste Karjust, meije Issandat Jesust, te minno täwwekkus eigen hään Eöön, sinno Tahtmist tegema, nink sata minno sissen, mes sinno een meles perraline om, läbbi Jesusse Kristusse: Selle olgo Au iggawest, iggaweses Nias. Amen.

Kristusse Taiwaminnemisse Päiwal.

45. Üts Tennaminne Kristusse Taiwaminnemisse eest. W. R. 59.

Issand Jesus Kristus, sinna iggawenne Jummalala Poig, minna kitta nink aurwusta sinno, et sinna, perrast fedda, kui sinna essi henne läbbi meije Wattu Pohhastamist ollit tennu, ollet ülles lännu Taiwatte, nink ollet istnu Jummalala Torreusse häle Käele. Sinno taiwane Issa om kif sinno Jalgu alla pannu. Sinnul om kif Melewald Taiwan nink Ma pääl, nink sinno Jalla Allutsen; omma kif ärrawäärtu Waino

Wainlasse, Pat, Surm, Kurrat, Pörgo: Haud
 nink Jlm, kumbe sinna ollet arrariismu, neid Narus
 ette tonu julgeste, nink Arrawäärmisse: Rõmu neist
 tennu henne läbbi. Sinna ollet kõrgette ülles lannu
 Rõmustamisfega, nink ollet Wangi: Torni Wangi
 winu; seperrast laulke Rittust meije Zummalalle,
 laulke temmale Rittust targaste! Sinna iggawenne
 Rörge: Preester ollet, läbbi omma Berre, nüüd fige
 Pühhamba sisse lannu, nink ollet iggawest Arralun:
 nastust saatnu, nink iggawest Digust jälle tonu, et
 sinna nüüd woit õnsas tetta ikkes neid, kumma sinno
 läbbi Zummala mannu tullewa. Sinna ollet meile,
 läbbi omma Taiwaninnemisse, Teed juhhatanu,
 Taiwanast nink Paradisi awwanu, nink Assend Tai:
 wan walmistanu. Gest et sinna nüüd meije Pā
 Taiwan ollet, sis ei sa ka sinno Luliikmisse mitte
 wälja jama. Sinna saat meid perra toma, et meije
 olleme, kum sinna ollet, et meije sinno Murwustust näeme.
 Tõmba meid henne perra, et meije omma Melega
 sinno man taiwalikkun Ollemissen nink Ellun käume
 nink ellame, et ka meije Südda saäl wois olla, kum
 meije Barra om: et meije otsime sedda, mes üllewän
 om, nink ei mitte sedda, mes Ma päääl om: et meije
 ärra unnetame mes perran om, nink henda se perra
 kunitame, mes tullew om. Tõmba sinna meid henne
 perra, sis joseme meije. Anna meile pühha Himmo
 sinno perra, et meije sinno perra rühhime. Oh! Kum:
 nas miina sinna sa, et minna sinno Palget näe,
 nink sinnoga ülles lä sinno Essa nink minno Essa
 mannu, sinno Zummala nink minno Zummala
 mannu? Tulle, Issand Jesus, nink wõtta minno
 henne mannu. Amen.

Sutwiste Pühhal. WR. 61.

46. Üts Tennaminne pühha Waimo Lähhätämisse eest, nink Palwus sesamma perrast.

Sinna helde nink armas Issand Jesus Kristus, kuis minna sinno kül woi tennada, se sure Aemo eest, et sinna omma pühha Waimo ollet lähhätanu, seddasamma Apostliide päle lassnu tulla, et neid sesamma läbbi fige Tötte sisse piddi iuhhatetama, et nemma selle Ilmale Tötte-Teed tijasse oppetada? Ja sinna kaldat weel meije ülle wälja pühha Waimo pühhan Kristmissen, et sesamma meije sisse Usku sadas, sinno Aera-Orjamist nink Saatmist meile arwas, meije Sõdamid rõmustas, Palwusselle nink fige Hä pole ülles ajas nink meije Mõrkust aw-witas. Minna kaiba Süddamest sinno een, et minna senni Njani ni tigge olle olnu, nink olle sinno pühha Waimo omma pattatse Elloga sagedaste kurbastanu, sesamma wasta pannu, nink hennest tedda ärra ajanu. O Issand Jesus, anna mulle andis sedda rassedat Pattu, sinno kibbeda Kannatusse perrast. Nink sest et sinna meid kindmas teet, et se taiwane Issa pühha Waimo tahhap anda figille, kumma tedda se perrast pallewa, sis palle minna sinno, o iggawenne Issa, Jesusse Nimmel: Anna mulle pühha Waimo, Tarkusse nink Moistusse Waimo, ke mulle tõttelikko taiwalist Tarkust sinno Sõnnast oppetas, Kristust minno Süddamen ärraselletas et minna pühha Kirja moista; Nouwo, Kangusse nink Jummalata Peljusse Waimo; ke figen Wean minno Nou, figen Kannatussen minno Rõõm, Mõrkussen minno Joud wois olla, nink tõttelikko Jummalata Peljust

Beljust minno sisse sata; Armo nink Palwusse Wai-
 mo, ke minno sisse ütte latselikko Söänd sinno wasta
 ärratas, kumb ikkes sinno himmustas nink sinno pole
 tännitas: Abba, Jessa; ke ka Tunnistust annas
 minno Waimulle, et minna sinno Lats olle, nink ke
 wiimsen Surma Häddan minno kängeste kinnitas,
 Pattu Andisandmissesest minno julges tees, Kristusse
 Digust mulle arwas, nink minno Aralunnastusse
 Päiwani minno kinnitas, et minna rõõmsaste sūt
 woi ärra lahku. Sedda anna sinna mulle, o Jessa,
 läbbi Jesusse Kristusse sinno Poja, meije Jssanda
 Amen.

Mihkle Päiwal.

47. Üts Tennaminne nink Palwus pühha
 Englide Raitsmisses perrast. W. R. 62.

Jesutaw Jummal, sinna Innimiste Armastaja
 nink Raitsja, kui wäega armastat sinna Inni-
 missi, et sinna neile pühhi Englid, neid kängid
 Söamihhi, kumma sinno Järje een saiswa, neid
 orjama lähhätat! Jssand, minna ei olle jo ni sure
 Hallestusse wäärt, ke minna omme Pattuga pühhi
 Englid saggedaste kurbasta. Oh! anna sinna mulle
 ütte Pattust käändjat Söänd, et ka Engli Taiwan,
 minno Pattustkäännisse ülle, henda woisse rõõmus-
 tada: nink kässe neid minno hoita kige minno Te
 pääl, et nemma minno Rätte pääl kandwa, nink
 minna omma Jalga Kiwwi wasta ei touka. Lasse
 sinna omme Englid minno ikkes sata, kui Jakobit;
 minno hoita, kui Elisat: Häddan minno man olla,
 kui neide Meeste man tullitsen Abjun: Kigest Billit-
 sussest

susfest minno pāsta, kui Eotti Sodomast, Peetrit Wangi-Tornist, Paawolit Merre Häddast. Lasse minno Maija ninf Kotta, Naist ninf Eatsi, ninf Eik, mes minnul om, läbbi sinno Engli Kaitsemisse sada hoijetus. Anna mulle ka, et minna sinno Sömma ninf Armo Dypust armatse, kumma sisse Englil Himmo om kaeda. Aja minnuft ärra Eik kurje Waimu, et neyma omma Hirmotamisse ninf Mäs-samissēga, Wölfi ninf Teotamissēga, Kawwalusse ninf Pettussēga, omma Wäe ninf Jorwoga, mulle ninf minno Dummatsille, ei Jhho ei ka Henge polest, ei woi Kahjo tetta. Anna, et minna üttelisse pühha Englidega sinno nakka Eitma ninf auruštama. Ninf kui minno Ello Tukka om tulnu, sis lasse pühhi Englid minno Henge iggawetse Onnistusse sisse kanda. Te minno säälšamman omma pühha Englide šaarnatses, et minna neidega iggawes woi lauida: Pühha, pühha, pühha om Jummal, Jssand Zebaoot: Temmale olgo Au ninf Kittus iggawetšel Ajal. Amen.

Többiste ninf Koolmissē Palwusse.

48. Többitšē Palwus. W. R. 63.

Jssand Jesus Kristus, sinna ollet omma Käsku minno mannu lähätanu, se om, sedda Töppe, ninf ollet minno Pattustkäändmissē pole lašknu mannitšēba. Nätse, Jssand, minna tunne sinno armolikkō Tahmist, olle šönnawötlif ninf Eäna henda sinno pole. Minno Jummal, minna lähäta sulle jälle ütte Käsku, minno waist Palwust ninf Puhkamist. Oh Jssand! wötta minno Palwet wasta, ninf lasse

minno Puhkamist sinno ette tulla. Kui se sinno Mele perrast om, minno Lunnastaja, nink kui se minnole hä nink õnnis om, et minna Kawwemba pea ellama; sis säe minno jälle ülles, nink awwita, et se üts wastine, terwe nink kristlik Ello wois olla minno Otsani. Kui se sinno Mele perrast ei olle, et minna weel ella, enge et se minno Ots peap ollema, o sis olgo se üts pühha Ots!

O JESU, tulle noppeste,
Mo Henge wõtta hennele.

49. Kristlikko Kannatusse perrast Tõbben.

Armolinne Jummal, sest et minna tija, sinno ussus tawa ollewat, nink et sinna keddake ülle Jowwo ei lasse kiusata, enge teet Kiusatussega Otsa, et meije suttame kanda; seperrast palle minna sinno allandik- kult, sinna tahhas mulle nisuggutsen minno Häddan särast Soänd anda, kumb henda kohhalt sulle annap, nink sinno isfalikkust Käest latselikun Sõnnawõt- missen kif wasta wõttap, mes sinna mulle päle pan- net Oh! ilma sinno Abbita ei olle minno sissen mid- dake, kui Närrisemist, kumma läbbi ma om- mete so Armo henne pole ei kâna, enge ennambeste sinno Wihha. Seperrast, õtse kui sinna mulle Koor- mat ollet päle pannu, sis awwita nida ka minno sedda kanda, nink lasse minno sissen paista, pühha Waimo Suggu, Usku nink Kannatusst, et minna sega, läbbi sinno jummalikko Wäe, kif Willitsust wois ärra- wäärda, nink sulle Surmani ussutawas jäda. Amen! Jesusse Kristusse perrast. Amen.

50. Tõbbitse Palwus, ke itkes nõrgembas lät.

Sсанд Jesus Kristus, sinna kife Innimiste tõisine Ello, sinna Ärrakoolijide ainus Nõõm, siin olle minna

minna maan sinno Bitsa al, mul om hå Meel, et
 sinna minno ollet karristanu, et minna sinno Kohhut
 oppr. Minna anna henda kohhalt ninf koggona sinno
 armolikkulle Tachtmisselle. Sinno perralt olle minna
 Ellua ninf Koolmissen. Se minnoga omma jum-
 malikko hå Mele perra. Kui se sinno Dimmele, Murvus
 tulley ninf minnole minno Onnistusses tullulik om,
 et minna se Juna påål weel pea ellama, sis sündko
 sinno jummalik Tahrminne. Kui minna siit pea
 ärralahema, sis olle minna walmis, sedda omma
 tühjast Jhho Maofeisille andma, kumb parrembat
 wäärt ei olle, kui Ma alla; römullikko üllestödssemist
 lootma, kun minna paljo parremba ninf önsamba Ello
 ninf Ollemisse sisse sa sama. Minna pälle sinno,
 wötta minno waist Henge omma Hoolde, Ein-
 nita ninf hoia minno omman Armun Eige Kurja
 Riisatusse wasta. Minna ei tija hennele Nouwo
 ei ka Abbi, päle se om Innimiste Abbi ka tühhi; ent
 fik minno Rööm ninf Lotus saisap sinno sure ilmwaal-
 japajatamatta Hallestusse påål. Ahwita essi, ar-
 mas Issand Jesus Kristus. Arra lasko minno
 mitte Häu sisse sada. Oh! minna waine, hädda-
 linne Inniminne, minna ei tija üttele omma Tenistust
 ehk Hätekkö sinno een fitta. Ent sedda näe ninf tunne
 minna käl, ja minna tunnista sedda ülles omma
 Süddame Pohjast, et minna suur Pattane olle.
 Ent minna römusta henda fest, et sinna ollet sanu
 minno Digusses, Pühhandusses ninf Arralunnastus-
 ses. Sinna ollet jo minno pühhan Ristmissen om-
 ma Armo-Leppingütte wasta wötnu, ollet mulle hääs
 sündinu, ninf ollet minno perrast Nälga ninf Janno

Kannatanu. Minno waise Pattatse eest ollet sinna hallofaste Risti- Kannun ärrakolu, nink omma jummalikko Berd ärrawallanu. Oh! armas Issand Jesus Kristus, se om fik mulle Hääs sündinu. Sinno Berri om minno figest minno Pattust puhtas mösknu. Sinno Digus om minno Essitust kinni Katnu, sinna ollet minno ommale Essale ärraleppitanu. Kui nüüd minno Többi Woimust wöttap, sis lasse sinna ka omma Armo minno ülle wallitseda nink sures sada. Hoia minno omme Siwu Warjo al, et Us minno sissen ei kao, Lotus ei wajo, Armastus kütmas ei sa; kui minno Ello löppep, et Surma Näggo minno ei hirtota; kui minno Silma pimmes läwa, et minna sinno õigen Ussun ommas ainus Lun- nastajas nink Önnisteggijas tunne nink tunnista. Kui minno Keel ennämb ei woi kõnnelda, sis lasse minno Söänd allasi sinno pole tännitada: Sinno Kätte anna minna omma Waimo, sinna ollet minno ärralunnastanu, sinna ussutaru Jummal. Sulle olgo Nu iggawetsel Njal. Amen.

51. Üts tõine Többiste Palwus. W. R. 66.

Issand Jesus Kristus, sinna fige Ilma ainus Önnisteggija, Häädaliste nink Perrajättetu wäg- gew Abbi- Mees nink Többiste tõisine Arst. Minna rulle, nida kui sinna kässet, sinno Armulle, kostota nink rõmusta sinna minno waist häädalikko Pattast, omma Toorusse perra. Heida Armo minno päle, Issand, sinno pohjatuma Hallestusse perrast, nink wähhända mulle minno suurt Wallo. Rae minno Hädda, Ohhu nink Willitsusse päle, ni armolikkust, kui sinna Ma pääl mitto Többitsid ollet awwitanu, nink

ninf neidsammu Jhho ninf Henge polest tawwest ter-
wes tennu; ni w äggewalt lasse sinna ka mulle hädda-
politfelle ninf többitsfelle Inrimisselle omma fige-
wäggewat Armo Hääs tulla, ninf te fik minno Jhho
ninf Hengega nidade, kui sinna tijat mulle tarwis ninf
önsa ollewat. O sinna fige ausamb Röрге: Preester,
ke sinna omme Nörkuga tijat ninf wöit kannatalik
olla, anna mulle andis, mes minna fenni Ujani pat-
likko Mötte, Sönnä ninf Töga, kurja Hiimno ninf
Etterwötmisse, Nouwo ninf Melega sinno wasta olle
tennu. O kaunis ninf teotamatta Bonakenne, Je-
sus Kristus, wötta armolikkult ärra fik minno Ule-
kohhut, ninf töisitses, tawwelikkus Andisandmisses te
minno ossalikkus sinno rassedast, mörrust ninf wägge-
wast Kannatussest ninf Koolmisssest. Kinki sinna
mulle omma tawwelikko Rütteggemist, kummaga sin-
na pühha Risti kullen fige Jima Pattu eest ni rikka-
likkult ollet masnu, ninf minno sinno Esfaga ärra-
leppitanu. Ärra kaego mitte minno minnerwa Ello
ninf Käügi, Laiskusse, Wiwitamisse ninf Bea päle-
enge sinno laitmatta Ello ninf puhha Käügi rikkalikust
Ärräteemisssest suttita sinna fik minno Wigga, et
minna sinno Mele perrast olle. O ussutaw Jssand
Jesus Kristus, olle mulle ninf figille Többitsille par-
hella ninf Ello Tukkan armolik. Wabbanda minno
Henge figest kurja Waimu Tabbamisssest ninf Kah-
joteggemisssest. Hoja minno töisitsen Uäsun ninf
Kindman Kannatussen. Sinno pühha Engel hoitko
ninf kinnitago minno allasi. Ninf kui minno Heng
minno Jhhuft ärralahkup, sis wötta sinna, Jssand
Jesus Kristus, sedda wasta, omma kange Raitsmisse
ninf Warjo alla. Sata tedda ka wimate se tootetu

Onnistusse sisse, et temma kike Arrawallituidega sinno, omma Lojat nink Onnisteggijat; ikkes woip fitta nink aawustada. Amen.

52. Weel üts töine Többitse Palwus. W. R. 67.

OJssand Jesus Kristus, sinna kige förgemba Poig, minno ainus Onnisteggija nink Lunnastaja, kae armolikkult minno waise Többitse nink perrale jättetu Jummissse päle, nink pästa minno figest hirmsast Kurrati, Pattu nink Börgo-Hawwa Näust nink Koiust. Pästa minno ärra, nida kui sinna armolikkult ollet ärrapästnu, Moat We-Uppotussest, Lotti Sodoma Hukkaminnemissest, Israeli Latsi Waraoni Wäest nink Käest. O Jssand nink Jummal, pästa minno Henze figest Häddast. Arowa mulle parhella ülles Paradisi Ust, se iggawetse Eesa-Ma Wärräid, nink Sisseminnefit iggawetse Ello sisse. Anna mulle andis kik minno Pattu, kumbe minna sallajalt nink arowalikkult sinno wasta olle tennu, nink sata minno Römuga sinno taiwatse Jssa Kuningrifi sisse, iggawetselle Hengusselle, Römulle nink Onnistusselle, et minna sinno kike Jummalä Arrawallituidega iggawetsen Römün wois fitta nink aawustada, iggawest iggawetses Ujas. Amen.

53. Üts Palwus önsa Otsa perrast. W. R. 68.

OJssand Jesus Kristus, minno Loja nink Lunnastaja, minna tenna sinno Heldust, et sinna kige suremban Wallun nink omman wiimsen Otsan Rööwli wasta ollet üttelnu: Täämpä saat sinna minnoga Paradisin ollema. Sesinnatse sure Armo läbbi palle minna waine Pattane, sinna tahhas mulle omma

omma pohjata Armo näuta; ent essiärralikkult minno
 wiimsen Puhkamissen, kui minno se Jun, Rõõm,
 nink kif ajalif Hä mahha jättap, omma Hallestussega
 minno man saista. Minna palle sinno ka, o sinna
 Risti päle podu Jssand Jesus Kristus, läbbi sinno
 pühha Raije nink mõrro Surma, ärralasko minno
 mitte koggomatta nink Häddaga sestsinnatsest Hädda-
 Orrust ärralahku, enge walmista sinna minno wiimse
 Zukme päle, süddamelikkõ Pattu Rahhiseemisse nink
 Üllestunnistamisega. Anna mulle sis hääd Moisi-
 tust, kindmat Usku, ussitawõ Göpru, nink minno
 Lähheembaga kristlikko Arraleppitamist. Sinno
 pühha Jhho rõmustago nink kinnitago wiimsen Otsan
 minno waist kurbha Henge, et minna õigen Armun
 sinnoga olle ühhendetu, nink tigge Wainlasse Riusa-
 tust nink mõrro Surma Hirno ärrawära. Hoja
 minno, sinna õige Arwitaja Häddan, et minna kui
 wagga Risti-Jnniminne, Simeoniga waimosikkun
 Rahhun, sestsinnatsest Hädda Orrust ärralahku, nink
 sulle iggawes ella. Sinno pühha Tahtminne sündko
 minnoga, nink mes sinno jummalik Auw nink Rittus
 om, minna kole sis, kun nink kui sinna tahhat.
 Jssand, ärrajätko minno mitte mahha, kumba sinna
 hennelle Rittusses, nink iggawetse Ello tarwis ollet
 lonu. Amen.

Tõist särast Palwet otsi ülles 26. Numri al.

54. Üts Tennaminne perrast Terwusse
 Jällesamist.

Armolinne Jummal, minna tenna sinno kigeest
 Süddameest, et sinna minno ni issalikkult ollet
 karristanu, nink siski weel Surma Rätte ei olle and-
 nu,

nu, enge ollet jälle omma Bihha minnuft ärrakäänd-
 nu nink omma Palge Walgust minno ülle tösinu, et
 minna Surma ei olle uinonu. O Jöfand, se om
 minnole hä, et sinna minno nida ollet allandanu, et
 minna sinno Rohhut oppe. Ja tööst, se om mulle
 wäega hä, et sinna minno ei olle ikkes lastnu minno
 Pattun eddisi minna, enge ollet minno, läbbi se kan-
 natetu Többe, taggasi kiffnu, nink ommitte jälle aw-
 witanu. Müüd kitta minno Heng Jöfandat, nink
 mes minno fissen em, temma pühha Nimme.
 O Jöfand, kuis minna sulle woi tassoda sedda nink
 müüd Häädtekku, kumbe sinna mulle ollet näütnu?
 Minna tahha sinno kitta ikkes. Sinno Kirttus peap
 allasi minno Suun ollema. Minno Hule nink min-
 no Heng, kumbe sinna ollet ärralunnastanu, peawa
 henda römustama nink sulle Kirttust laulma. Anna
 mulle, Jöfand, sinno Armo, et minna ikkes sesinnatse
 Karristamisfe päle mötle, et minna eddispäide en-
 namb Pattu ei te, nink hennese wastset Witsa ei
 Feüta, enge et minna se wastse Termussega wastse
 Ello sisse astu, läbbi Jesusse Kristusse, meije Jöfan-
 da. Amen.

55. Üts Palwus Surma Peljo wasta. W. K. 70.

Jöfand Jesus Kristus, ká sinna ärrakolu, nink
 Surmast jälle ülles tösnü, nink minno ka igga
 werset Surmast ärralunnastanu, nink ollet ajalikko
 Surma maggusas Unnes tennu. Minna palle sinno,
 minno Jummal, anna et minna Surma eest üllä
 wäega ärra ei heidi, ei ka musta Handa pelga; enge
 et minna sis, kui se sinno Mele perrast om, uino,
 nink omma Hengusse Sängi lä, kui sinna tahhat,
 find-

findina, römufikko Lotussega, et minna sinno Häält
 pea sa kuulma, Hawwast wälja tullemä ninf igga-
 wetse Ello sisse minnema, kun selget Illo, Rõmu
 wiljalt, ninf kaunist Ollemist saap olkema, Jummalä
 hääl Käel ikkes ninf iggawes. Amen, o usfutaw
 Onnisteggija. Amen.

56. Palwus Surma Häddan. W. R. 70.

Jummalä se Jõsa pole.

Jigewäggewänne Jummal, Hallestusse Jõsa ninf
 Eige Rõmu Jummal, heida Armo minno päle,
 nida kui Eessa omma Latsse päle Armo heidap. Mõtle
 se kallil Sõnna päle, mes sinna ollet ütelnu: Minno
 Hallestus om suur. Mõtle et sinno armas Poig
 Kristus! minno perrast om Inimisses sanu Mõtle,
 et sinna omma aino findinu Poiga ollet andnu, et
 fik, kumma temma sisse uskwa, hukka ei sa, enge
 iggawest Ello sawa. Sensinnatsen Uskun tulley
 minno Heng sinno mannu, ninf toop hennega sinno
 armsat Poiga Jesust Kristust, kumba sinna mulle
 ollet kinknu: sesamma perrast tahhas sinna minno
 päle mõttelda, ninf minno, Armo sisse, wasta wõtta.
 Sulle anna minna omma Henge. Lasse minno,
 sinno armas Latses, sinno Armo sisse ikkes jäda, ninf
 näüta mulle omma Armo, senni kui minna weel ella,
 ninf kui minna ärra kole, sinno arma Poja, meije
 Jõsanda Jesusse Kristusse perrast. Amen.

Jummalä Poja pole.

Jõsand Jesus Kristus, minno ainus Rõõm ninf
 Abbi, ke sinna minno Tõppe ollet kandnu, ninf
 Ec 5 ollet

ollet minno Pattu perrast ärra raijetu. Sinna Jum-
mala Boon, eä se Ilma Pattu kannat, olle sinna
minno Digus, minno Pühhandamine nink minno
Ärralunnastamine. Süttita sinna minno Ballo,
läbbi omma Raije. Hoja, et sinno Berri es olles
mitte asjata minno eest ärrawalletu. Ärrawõtko
omma pühha Waimo minnust mitte ärra. Ärrajätko
minno mitte perrale minno wiimsen Häddan, enge
awwita minno pea ärra iggawetse Ello sisse. Mõtle
se päle, et minna sinno waine Lambakenne olle, nink
et sinna minno usfutaw Karjus ollet. Wõtta minno
omma Kää päle, nink kanna minno rõmulikko Para-
disi sisse. Lasse minno ka sinno armsat Palget nink
sinno Auwustust nätra.

Jummala pühha Waimo pole.

S Jummal pühha Waim, sinna kige Kurbide ainus
Rõmustaja, finnita nink rõmusta minno pelg-
likko nink kurba Sõänd; hoja minno Usku, kumba
sinna minno sisse sadat, nink ärralasko sedda suitswat
Tahiti mitte ärrakistuda. Hoja minno kurja Wain-
lasse Riufatusse eest; ärralasko minno Sõänd Sur-
ma eest mitte ärraheitida ehk pelglikkus sada. Kaidsa
ärra eik Nürrisemist, te minno walmis, Jummala
minno Jesanda Sõnna wõtma. Awwita minno
minno Ello õnsalikult nink rõõmsaste lõppetada.
Hojia minno Sõänd nink minno Meelt minno Jesan-
da Jesusse Kristusse Rahhun; Nink kui minna en-
namb ei woi kõnneda, sis hoia nink finnita Jesusse
Pühha Nimme Mälletust minno Süddamen, nink
lasse minno sesamma sissen õnsaste uinoda. Amen.

Perrast

Perrast loe sedda Tennamist Kristusse Kanna-
tamisse eest 43. Numri al.

Süddame Pubkaminne.

Jesand Jesus, sinna näet minno Nörkust, römusta
ninf kostuta minno; kuluta sinna minno Hen-
gelle sedda römulikko Sönnä: Täämpä saat sinna
minnoga Paradisijn ollema. Sinna ollet minno Ello,
lasse ka Koolmist minno Kaswu olla, konna sinna
minno omma kalli Werrega ollet ärra ostnu. Amen.

Pitania eht Palwe,

Kumba Többine ninf ka ümbresaisja Rahwas
Többitse eest woip pallelda.

Jesand, heida Armo!

Kriste, heida Armo!

Jesand, heida Armo

Se többitse Innimisse päle.

Jesand Jummal, Jesa Taiwan.

Jesand Jummal Poig, sinna Ilma Önnisteggija,

Jesand Jummal pühha Waim,

O pühha kolmainous, issgawenne Jummal,
heida Armo tenna päle.

Jesand, olle armolinne ninf anna Armo selle kool-
walle Innimisselle.

Kurja Waimo eest,

Kurrati Pettusse ninf Karowalusse eest, Eige Kurja
eest, Börgo Waiwa ninf Wallo eest,

Hoija tedda, armas Jesand Jummal.

Läbbi sinno pühha Innimisses = Samisse,

Läbbi sinno Surma = Raadlemisse ninf werritse

Higgonemisse,

Läbbi

Läbbi sinno Nisti ninf kibbeda Surma,
 Läbbi sinno pühha Ülestössemisse ninf Taiwa Minne
 Läbbi sinno pühha Waino Armo, (missse,
 Temma wiimsen Otsan,
 Wiimfel Koho Väiwal.

Urowita tedda, armas Issand Jummal!
 Meije waise Pattatse palleme, sinna tahhas meid
 kuulda, armas Issand Jummal, ninf sedda töb-
 bist Innimist rönustada; tälle kif temma Pattu
 andisanda, ninf perrast seddasinnast Waiwa igga-
 west Ello tälle anda.

Kriste, kule meid!

Kule meid, armas Issand Jummal.

O sinna Jummalä Lammas, kumb se Ilma Pattu
 kannap, heida Armo sesinnatse koolwa Innimisse
 päle, ninf anna tälle ajalikko ninf iggawest Nahho.

Issand, heida Armo!

Kriste, heida Armo!

Issand, heida Armo!

Sesinnatse többitse Innimisse päle. Amen.

Meije Issa, ke sinna ollet Taiwan. n. t. s.

Umbresaisjide Palwus, kui Többine Henge
 Heitmissel om.

Figewäggewänne, iggawenne Jummal, olle halle-
 lif se koolwa Innimisse häddalikko Puhkamisse
 ninf Raibmissse päle, ninf wötta tedda ülles omma
 Taiwa Niki sisse, kumba sinna temmale ninf figille
 Uskille armolikkult, Ilma Algmisfest, ollet walmis-
 tanu. Pästa tedda armolikkult, o Issand! ninf
 rönusta tedda omme Urrawallituidega iggawes, läbbi
 sinno arma Noja, meije Issanda Jesusse Kristusse.
 Amen. Kerko:

Kerko Palwus, perrast Juttust piddada.

Rigewäggerwänne Jummal, armolinne Jesa, meije
 tenname sinno omma Süddame Pohjast, sinno
 sure nink mitmasugguste Häteggode eest, kumba sinna
 meile, ommille waisille Latuille, ni waimolikkult kui
 ihholikkult, selgest Armust, ollet näurnu nink tennu.
 Essiärralikkult, et sinna, ommast Heldussest nink
 Hallestussest, meid omma aino sündinu Poja Jesusse
 Kristusse läbbi ollet ärralunnastanu, ka seddasamma,
 läbbi omma pühha Sönnä nink kalli Saakramendi,
 arwaldanu nink finnitänu; kumma läbbi sinna figille
 Innimistille Armo, Pattu Andisandmist, Digust
 nink iggawest Ello ängat. Meije palleme sinno Süd-
 damest, sinna tahhas meile fik meije Pattu, kumbega
 meije saggedaste sinno wasta olleme essinu, armolik-
 kult Kristusse perrast andisanda, nink omma pühha
 Waimo meije kike Söämide sisse lähhätada, et meije
 fedda sinno Armo nink Jesusse Kristusse Digust tö-
 sitse Ufsuga woime finni nakkata, nink et meije Uf,
 läbbi Armastusse sinno nink meije Lähhembä wasta,
 wois teggija olla, et meije wimate Ufsu Otsa, igga-
 west Ello, woissime sada nink perrandada. Hoia
 meije man omma önsasteggewat Sönnä nink Armo-
 Oppust fige kawwala Oppetajide nink Essitajide
 wasta, et meije nink meije perrantullem Suggu fedda
 puhtaste woime piddada Ilma Otsani. Anna meile
 ikkes nink eggal Ajal öige usklikko Oppetajid, nink
 Finnita neid omma pühha Waimuga, et nemma sinno
 pühha Tödd wäggewalt tallitawa nink önsalikkö
 Sönnä nink pühha Elloga sinno Roggodust ussu-
 sawolikkult perrandawa. Päle se palleme sinno, armas
 Jesand,

Jösand, fige Runningide nink Ullembide eest, esfiärs-
 ralikkult meije armolikko Keiserinne nink Ullemba
 Wallitseja eest. Lasse sinna temma ülle omma Armo
 wallitseda; Anna temmale sedda Tarkust, kumb sin-
 no Järje man om, et se temmaga om nink temmaga
 Tööd teep. Lasse temma pääl hengata Tarkusse
 nink Moistusse Waimo, Nouwo nink Rangusse
 Waimo. Lasse temma Keisri-Järge Digussen nink
 Jumjala Peljun finni olla, nink temma Kroni tem-
 ma pääl häitseda; ent temma Wainlaisi katta sinna
 Hänga. Kaidsa tedda fige Kurja nink Rahjo eest.
 Hoiä tedda hä Terwusse nink pikka Eä man. On-
 nista temma Nouwo, nink lasse tedda Rahhun nink
 Digussen meid wallitseda, et meije temma al rahho-
 likko nink waiki Ello woime piddada, figen Jumjala
 Peljun nink Uuwun. Hoiä tedda, nink fik Keisri-
 Maija, fige Kurja nink Rahjo eest, nink anna neile
 pikkalisk Wäkke nink önnelikko Pöhwē kawa Alga,
 sinno pühha Nimelle Uuwus, nink Allambille Rō-
 mus. Fik Keisri Nouw-Andjid, meije Ma Kenne-
 ral-Kubernöri, meije Kubernöri, nink fik Keisri
 Pälikuid anname sinno jummalikkulle Armo Kaitse-
 misselle nink Warjulle. Anna sinna neile omma
 Waimo, et nemma sinno Uowo ussutarolikkult otswa,
 nink püüdwa; Digust armastawa, meije armolikko
 Keiserinne nink se Ma Tullu Süddamest otswa, nink
 önnista sinna neid fige Önnistussega Jhho nink
 Henge polest. Wörta ka omma Hoalde nink Kaitse-
 misse alla eggäutte Saisust nink fik Ellajid meije Ma
 sissen; pea neid öigen Ussutarussen nink Sönnas-
 wötmissen neide Ullembide wasta, nink ka öigen Ar-
 mun nink ütten Melen töine töise wasta. Anna meije
 Male

Male pühändetu Rahho omma Onnistamisfega,
 nink finnita meije Pire omma Raitsmisfega. Lasse
 meid ilma Wainlaiste Peljota sinno orjata omma
 Ello Eäl. (Hic inferantur preces pro l'atronis &
 membris singularum parochiarum) Wimate
 palleme sinno, hallelif Jummal nink Jäsa, sinna tah-
 has meid armolikkult hoita Söa nink Werre = Arra-
 wallamisfe eest, Mässamisfe nink Riija eest, Mälja,
 Kalli Nija nink Wilja Hukkaminne misfe eest, Mäisse
 nink kurja Ilma eest, Tulle = nink Bee = Rahjo eest,
 Jummal = Witsa nink kurja äkkilisse Surma eest.
 Onnista ka eggäuttele meije seast omma päiwalikko
 Leiba nink Pätöitust. Anna meile töijüst Armastust,
 et meije usfina olleme piddama Mele = Utteust Wai-
 mun, läbbi Rahho = Keüdusse. Römista, Jösand,
 kif Kurbe nink Murrelikko, kumma Murren nink
 Waiwan, Willitsussen nink Kiufatussen, Többen
 nink nisuggutsen Häddan omma nink sinno pole puh-
 kawa, et nemma sinno armolikko Abbi Egen omman
 Ohhun tundwa. Wötta, Jösand, omma Hoosde
 kif Läske nink perra jänu Latsi, kif Nasfejallutsid
 nink Imunetawid, nink anna Armo, et noor Rah-
 was häste nink kristlikkult sinno Alwus ülles kaswates-
 tas. Arwita meid armas taiwane Jösa, figest Häddast
 nink Ohhust; ja meije mannu, sest Öddang jowwap,
 nink sesinnatse Ilma Päiw kaldus Oisa minnema.
 Nink kui, sinno isfalikko Tahrmisse perra, meije Ello
 Tukka om tulnu, sis pästa meid ärra figest Kurjast,
 nink sada meid sestsinnafest Hädda Örrust henne
 mannu, iggawetse Alwustusse sisse, et meije sinno
 nüüd nink iggawetset Njal woime kitta, awustada
 nink

nink tennada läbbi Jesusse Kristusse, sinno arma
Poja, meije Jösanda. Amen.

Sötta meist ärra, armas Jösand Jummal, kif
meije Pattu nink Essitust, et meije öigen Ussun
nink puhta Söämega sinno jummalikko Silmi ette
woime astu. Heida Armo, heida Armo, heida
Armo omma Rahwa päle Jösand Jesus Kristus,
kumba sinna omma kalli Berrega ollet ärralunmas-
tanu. Kule meid, kule meid, kule meije Palwust,
Jummal Jösa, kige Usja Poja, awwita meid nink
olle meile armolik. Kule meid, kule meid, kule meije
Palwust, o Kriste, kige Ilma Lunnastaja, palle sinna
meije eest omma tairwast Jösa, nink olle meile armolik.
Kule meid, kule meije Palwust, Jummal pühha
Waim, sinna ainus Römustaja, walgusta meid,
nink olle meile armolik, Amen.

Mu Kerko Palwusse.

1. Pallegem neide eest, ke täämpä tahtwa Jesusse
Lauwale tulla.

Sh armolinne Jummal, anna neite Armo, et
nemma woisse öigede moista sedda suurt Wai-
wa, mes meije Jösand Jesus Kristus kife Innimiste
eest om nännu, kui remma kifsuggust Hädda nink
Wallo neide Hääs om kannatanu. Walmista neide
Söämid, et nemma ilmfawwatusseta püwwasse kif
Pattu-Södd kahlitseda, wihkada nink mahha jätta:
sest et meije heide Jesusse Jhho neide Pattu perrast
om

om waiwatu ja temma kallis Berri ärrawalletu. Pohhasta sinna neide Söämids läbbi nink läbbi, et nemma woisse sinno Armo öigede mälletada ja sinno Luwus siin Ilman nida elkada, et nemma ka ütškörd iggawetsest Öddango-Söömajast ossalikkus saasse, Jesusse Kristusse, meije Jösanda perrast, Amen.

2. Többiste perrast.

ne omma N. N.

Se armolinne Jösand Jummal hallestago temma (neile) päle temma (neide) Hädda sissen, andko tälle (neile) söämelikko Partustkäändmist, öiget Ussu Rinnitust, röömsa Partuandisandmist, pühha Kannatust Egen temma (neide) Waiwan, ja tekko sis nida temmaga (neidega) Eui Temma essitunnep, temmal (neil) hä ollewat, Jesusse Kristusse, meije Önnisteggija perrast, Amen.

3. Többiste perrast, ke parrembas sanu, tennagem Jummalat: ne omma N. N.

Jummal, ke rikkas om Hallestussest, olgo tennatu, et temma meije Palwust om kuulnu nink tedda (neid) parrembas arowitanu. Temma piddago tedda (neid) eddispäide hä Terwisse man, nink andko tälle (neile) Armo, et temma (nemma) terwe Jhho sissen waa Süddame nink Melega woisse omma Önnisteggija Luwus ellada. Sedda tekko Temma Jesusse Kristusse, meije Lunnastaja perrast, Amen.

4. Neide eest, ke Latse-Wotilt

omma Kerfute tulnu, tennagem: ne omma N. N.

Se helde nink armolinne Jösand Jummal olgo tennatu, ke neid, neide Latse-Wote Ajal, Eige

Rahjo nink Kurja eest om hoidnu ja nüüd jälle Te
wusse mannu om saatnu. Temma andko selle Em
male neile Emmadelle) omma rohket Armo, et nemme
moistasse omma hääd Jummalat õigede tutta nink
tenida ja omme Latsekessi Jesusse Arwus üles kasa
watada, et midade Wannamba nink Latse Jummal
Pelgussen ellasse nink iggawetse Ello perrandajo
saasse, läbbi Jesusse Kristusse, meije Jõsanda, Amen.

5. Neide perrast, ke omma ärra Koolnu,
-tennagem ka Jummalat: ne omma N. N.

Se eigewäggewanne Jummal, ke tedda (neid) om
ma pühha Nourwo perra siit kurjast Jlmast ont
ärrakorjanu, andko temma (neide) Kehhale rahholikko
Hengamist Mulla sissen ja wimatset Päiwal rõnulikko
Üllestõsseni iggawetset Ellus. Temma wõtke neid,
Kumma temma (neide) Surma perrast kurwas sanu,
omma p. Waimo Armbga trõõtida; ent meid kif
oppetago Jummal Welen piddama, et meije ka peame
Koolma, et meije sis moistasse, henda õnsa Surma
wasta tarkalikkust walmistada, nink kui meije Sun
nikenne tullep, siit waiwalikkust Ellust õnsaste lahkuda.
Sedda andko Jesus Kristus, se wäggew Surma
Arrawääräja, Amen.

5. Wastse Abbiello: Rahwa Kulutaminne.

Jummalala Säedusse perra tahtwa Abbiello siss
Wastu Nõigmees N. Mõrsja N. Ja
nemma palewa, et meije Kristiikko Palwust neide eest
peame piddama, et nemma omma Abbiello Jummalala
Nimel woisse nakkata nink lõppetada. Nemme
lastwe

lastwa henda sis sel puhul awalikkult kullutada ces
mätfel (töisel) (kolmandal) Hawal. Kui kellege
om Kõnnelemist neide Abbiello wasta; se tekko sedda
aigfaste, ehk olgo perrast wail. Jummal andko
neile omma Armo nink Gunne, Amen.

Ainulle Jummalalle olgo Au nink
Tenno!

Register, se om: Tuhataja, kumma Lehhe
pääal neid Palwussid loitas, kumma sensin-
natsen Palwusse Kamatum saiswa.

Üts Palwe Armo nink pühha Waino perrast, õigede Jummalat pallelda	=	=	=	=	337
Eggapäiwane Hommungo = Palwus	=	=	=	=	338
Üts tõine hommungunne Palwus	=	=	=	=	339
Eggapäiwane Oddango = Palwus	=	=	=	=	341
Üts tõine oddangunne Palwus	=	=	=	=	342
Katekismusse Palwusse, Kristlikko Oppusse Päätkide päle säetu	=	=	=	=	345

I. Jummalala kumme Käsust.

Üts Palwe esmätsse Käsü päle säetu	=	=	=	=	345
= = tõise Käsü päle säetu	=	=	=	=	346
= = kolmanda Käsü päle	=	=	=	=	347
= = Kerko = Oppetajide perrast	=	=	=	=	347
Palwe neljanda Käsü päle, Sõnnawõtmisse perrast	=	=	=	=	348
Wannambide Palwus omma laste eest	=	=	=	=	350
Laste Palwus Wannambide eest	=	=	=	=	351
Üllambide Palwus Üllembide eest	=	=	=	=	352
Üts Palwus wiienda Käsü päle säetu	=	=	=	=	354
= = kuenda Käsü päle säetu	=	=	=	=	354
= = säitsme Käsü päle säetu	=	=	=	=	355
= = kattesama Käsü päle	=	=	=	=	356
= = üttesama nink kümne Käsü päle säetu	=	=	=	=	357

II. Pühhaſt Risti-Uſuſt.

üts Palwus illeſpiddamiſſe ninſ Kaſwamiſſe perrast				
Uſfun nin? Kriſtlikkun Ellun.	=	=	=	357
= = Risti-Uſu eddimatſe Tükki päle ſäetu, Lomiiſſeſt.				358
= = Risti-Uſu töiſe Tükki päle, Punnastamiſſeſt.				359
= = Risti-Uſu kolmanda Tükki päle ſäetu, Pühhäandamiſſeſt.	=	=	=	360

III. Pühhaſt Iſa meije Palweſt.

üts Palwus Jumjala Nimme Pühhäandamiſſe perrast				362
= = Kriſtuſe Nifi Tullemiſſe perrast	=			363
= = Jumjala Tahtmiſſe Täutmiſſe perrast	=			364
= = ajalikko Onniſtuſe perrast	=	=		366
= = Ma Wilha eest	=	=	=	367
= = Pattu Undiſandmiſſe perrast	=	=		368
= = Kurrati Kiuſatuſe waſta	=	=		371
= = figeſugguſen Ristiin ninſ Wiattſuſen	=			372
= = öuſa Oſa perrast	=	=	=	375

IV. Pühhaſt Ristiſeſt.

üts Tennaminne pühha-Riſtiſeſe eest, ninſ üts Palwus waſſe Ello perrast	=	=	=	376
---	---	---	---	-----

V. Pattu ülleſtunniiſtamiſſeſt ninſ pühhaſt Lawwale-Minnemiſſeſt.

üts Palwus Pattu-Lundmiſſe ninſ öige Pattuſſkäänmiſſe perrast	=	=	=	377
üts awwalik Pattu ülleſtunniiſtaminne	=	=		379
Enne kui Pattale mintas	=	=	=	380
Pattu ülleſtunniiſtaminne Kerſ-Eſſanda een	=			381
Tennaminne perrast Pattu-Undiſandmiſſe Samiſt	=			381
üts Palwus enne Lawwaleminnemiiſt	=	=		382
üts Palwus, ſiſ üttelda, kui ötje Altari ette ſo aſtetas				384
üts Tennaminne perrast pühha Öddango-Eööm-Uja-Samiſt	=	=	=	384
Weel üts töine Tennaminne	=	=		385
üts Palwus öige Pattuſſkäänmiſſe Suggu ninſ Ello Parrandamiſſe perrast	=	=	=	386

Pühha-Nja Palwuse.

Pühha Päiwal enne Juttust	=	=	=	=	388
Perrast Juttust	=	=	=	=	388

Talwiste Pühhal.

Üts Tennaminne Jesuſe Kristuſe Innimiseſeſ-Samise	=	=	=	=	389
nink Sündimise eest	=	=	=	=	

Wassel Waſatajal	=	=	=	=	390
------------------	---	---	---	---	-----

Kolme Kuninga Päiwal	=	=	=	=	391
----------------------	---	---	---	---	-----

Üts Mötleminne Kristuſe Kannatuſe päle, nink üts	=	=	=	=	392
Tennaminne se eest	=	=	=	=	

Kristuſe Üllestõſemise Pühhal.

Üts Tennaminne Kristuſe Üllestõſemise eest	=	=	=	=	394
--	---	---	---	---	-----

Kristuſe Taiwaminnemise Pühhal.

Üts Tennaminne Kristuſe Taiwaminnemise eest	=	=	=	=	395
---	---	---	---	---	-----

Suwwiste Pühhal.

Üts Tennaminne pühha Watmo Lähhatamise eest, nink	=	=	=	=	397
Palwus ſesamma perrast	=	=	=	=	

Mihkle Päiwal.

Üts Tennaminne nink Palwus pühha Englide Kaitemise	=	=	=	=	398
perrast	=	=	=	=	

Tõbbiste nink Koolmisse Palwus:

Tõbbiſe Palwus	=	=	=	=	399
----------------	---	---	---	---	-----

Kriſtlikko Kannatuſe perrast Tõbben	=	=	=	=	400
-------------------------------------	---	---	---	---	-----

Tõbbiſe Palwus, ſe ikkeſ nõrgembas lät	=	=	=	=	400
--	---	---	---	---	-----

Üts tõine Tõbbiſte Palwus	=	=	=	=	402
---------------------------	---	---	---	---	-----

Weel üts Tõine Tõbbiſte Palwus	=	=	=	=	404
--------------------------------	---	---	---	---	-----

Üts Palwus õnſa Oſſa perrast	=	=	=	=	404
------------------------------	---	---	---	---	-----

Üts Tennaminne perrast Tõnuſe Jälſamist	=	=	=	=	405
---	---	---	---	---	-----

Üts Palwus Surma Welſo waſta	=	=	=	=	406
------------------------------	---	---	---	---	-----

Palwus Surma Häddan.

Jummala ſe Jõſa pole	=	=	=	=	407
----------------------	---	---	---	---	-----

Jummala Poſa pole	=	=	=	=	407
-------------------	---	---	---	---	-----

Jummala pühha Watmo pole	=	=	=	=	408
--------------------------	---	---	---	---	-----

Süddame Puhkaminne	=	=	=	=	409
--------------------	---	---	---	---	-----

Litania eht Palwe.

Kumba Többine eest nink la umbrel jaisja Rahwas					
Többitse eest moiv palleida	=	=	=	=	409
Umbresaisjide Palwas, kui Többine Henge-Heitmisel om					410
Kerko Palwas perrast Juttust piddada	=	=	=	=	411

Mu Kerko-Palwuse.

Lawwale Tullejide eest	=	=	=	=	414
Többiste perrast	=	=	=	=	415
Meide eest, ke parrembas sanu	=	=	=	=	415
Ke perrast Lätse Wote Kerkute tular	=	=	=	=	415
Ke omma ärrakoolnu	=	=	=	=	416
Wastse Abbiello = Rahwa Kulutaminne	=	=	=	=	416

Awwalik Pattu Ullestunnista-
minne, kumba Kerk-Essand enne Juttust
Koggodusselle ette loep.

Arma Kristi-Tunnimisese!

Tunna meije nüüd olleme kokko tulnu om-
ma Jummalat Tenistust piddama, Jum-
malat siige temma Häteggemisse eest tenna-
ma, nink temma Käest tik pallesma, mes
meile Jhho nink Henge polest tarbis om. Ent
tunna se man meile Meelde yeap tullesma,
et meije siige pääl rasse Pattu Koorm om,
tunnast meije pürowame wabbas nink wala
lale

lale sada: sis tahhame niid Põlville mahha
saddada, Jummalala omma taiwatsse Issa een
henda allandada, waiwes Pattatses henda
tunnistada, kumma meije ka olleme, Armo,
ja Andisandmist temmast pallelda, niin
Suust, ja Süddamest kii ütteleisse üttelelda:

Minna waine pattane Jumminne, ka
minna Pattu sanu niin siindinu olle, niin
perrast ka kige omma Ello Gal üttele pattast
Ello olle ellanu, tunnista üles kigest ommast
Sõdamest sinno se kigewäggewa, iggawetse
Jummalala, minno arma taiwatsse Issa een,
et minna ei olle sinno mitte ülle kige Usja
armastanu, ei ka omma Lähkembat, kui
henda esst. Minna olle, parrako Jummal!
mitmal wiisil Mele niin Mõttega, Sõnna
niin Rõnnega Tõ niin Teggodega, sinno niin
sinno pühha Käsfude wasta Pattu tennu,
niin tija, henda seperrast kui Põrgoharwa
niin iggawetse Sundusse wäart ollewat, kui
sinna mulle nida tahhas tassoda, kui sinno
kange Kohhus om, niin minno Pattu kui
omma ärrateninu. Ent sinna ollet, armas
taiwane Issa, tootanu Armo anda niin
Hallestust näüta kigille waiwille Pattatsille,
kumma ommast pattatsest Ellust tahtwa
ümbrekäända, niin kindma Usuga omma
Lotust sinno pohjatuma Armo ja Hallestusse
D d 4 päle

påle nink Jesusse Kristusse Arraorjiamisse påle
 pannerwat neile tahhat sinna sedda perra an-
 da, nil Wisil nenma eale omma sinno wasta
 essinu, nink ei tahha neile mitte neide Pattu
 arwada. Se påle loda minna waine Pat-
 tane ka, nink pålle sinno allandikkult, olle
 sinna omma Lootusse perra ka mulle armo-
 linne, nink anra mulle dik minno Pattu an-
 dis sinno pühha Dimmielle Rittusses nink
 Aurvus.

Se ligewäggewänne, iggawenne Zum-
 mal andfo meile, omma sure Armo nink
 Kristusse Jesusse Arraorjiamisse perrast, dik
 meije Pattu andis, nink andfo meile Armo,
 meije pattast Ello parrandada, nink
 temma man iggawest Ello
 sada. Amen.

Laulatamisfest, Kristemisfest
nink Matmisfest.

*****

Laulatamisfe Luggu.
Se kolmaino Jummalala,

Jummala se Jsa, nink se Poia,
nink se Puhha Waimo Timmel,
Amen!

Arma Sõbra,

Sesinnane Paar Rahwast
Mesinnatse Pari Rahwast

tahhap (tahtwa) Abbi ello sisse astu nink
selle omma nemma ka, Koggodusse een, kolmel
Zawal, awwalikkult ülles kulutetu. Ent
kunna se Päiwani ei olle kelleke olnu middage
ütlemist neide Abbiello wasta: sis ei pea ka
eddispäidi ütseke sama wasta woetus.

Seperrast küssi minna sinnult
Põigmees N.

Kas om se sinno Meel, nink kas ollet sinna seperrast
sedda N. ommas Mõrsjas ärra kaenu, et sinna tedda
ommas Maises tahhat wõtta nink temmaga ellada
nink kannatada kii, mes Jummal teile saap päle
pannema, Hääd nink Kurja, Waisust nink Rikkust,
Mõrru nink Mõggusat, ja tahhat temma mannu

Jāda ninf temma man olla, senni kui Jummal teid
 üttest ärrasslahhutap? sis ütle siin arowalikkult Jum-
 mala ninf se Kristi-Rahwa een: Jah, Jummal
 Nimmet.

Misammoti küssi minna sinnult

Mõrja N.

Kas om se sinno Meel, ninf kas ollet sinna seperrase
 sedda N. ommas Põigimehhes wallitsenu, et siina
 temmale, kui omma Mehhele tahhat minna, temnaga
 ellada ninf kannatada fik, mes Jummal teile saap päle
 pannema, Hääd ninf Kurja, Waisust ninf Rikkust,
 Mõrru ninf Muggusat, ja tahhat temma mannu
 jāda ninf temma man olla, senni kui Jummal teid
 üttest ärra lahhutap? sis ütle siin arowalikkult Jum-
 mala ninf se Kristi-Rahwa een:

Jah, Jummal Nimmet.

Wahhetage sis Abbiello Sõrmussid:

andke ka tõine tõiselle kät:

Mes Jummal om ütte pannu ninf säednu,
 sedda ei pea ütlike Jumimenne lahjutama.

Sest et teije mõllemba tõine tõist tahhate Abbi-
 kas wõtta, ninf ollete sedda Jummal ninf sesinnatse
 Kristi-Rahwa een arowalikkult allestunnistanu ninf
 se päle Sõrmussid wahhetanu, ninf Kät tõine tõiselle
 andnu: sis laulata minna teid kofko, kui Abbiello
 Rahwast:

Jummal se Issa, Jummal se Poja,
 ninf Jummal se Pühha Waimo Nim-
 met. Amen.

Kuulge nüüd Jummal Sõnnast mes Abbiello
 om, ninf kuitas Jummal sedda om säednu.

Nida.

Nida üttel Jummal Se Jesand:

Se ei olle mitte hä, et Innimenne ütfinda om.
 Minna tahha tälle ütte Abbi tetta, kumb tem-
 ma umbre peap ollema. Sis last Jummal, se
 Jesand, rasseda Unne Innimisse päle saddada, nink
 temma uino maggama; Nink Jummal wöt ütte
 temma Külle-Euist, nink pand se Asseme Lihhaga
 kinni. Nink Jummal, se Jesand, teggi ütte Naisst
 fest Külle-Euust, kumba Temma Innimissest wöt,
 nink weije tedda Adami mannu. Sis üttel Adam:
 Se om Tu minno Euust, nink Lihha minno Lihhast,
 tedda peap Mihhe-Naises kutsutama, fest et temma
 Mihhest om woetu. Seperrast saap Mees omma
 Essa nink Emma mahha jätma, nink omma Naise
 mannu jäma. Nink nemma sawa ollema üt Lihha.

Et teije nüüd henda Jummalala Nimmel Abbi-Ello
 stse ollere andnu, sis kuulge ka eesmäit Jummalala
 Käskü Abbi-Ello perrast.

Nida ütlep pühha Pawel:

Naise olge allahetlikko ommille Meestelle, kui
 Jesandalle: fest Mees om Naise Pä, nida
 kui ka Kristus om Roggogusse Pä; Nink Kristus om
 omma Jhho Onnisteggija. Ent ötse kui Roggodus
 Kristusfelle om allahetlik, nida olgo ka Naise om-
 mille Meestelle kigin Asjun.

Mihhe, armastage omme Naisst, nida kui ka
 Kristus om armastanu Roggodust, nink om henda
 essi se eest ärra andnu, et Temma sedda pühhändas,
 pühhasten läbbi Bee-Bihtmisse Sönnan; et Tem-
 ma tedda hennele essi säes auwolikkus Roggodusses,
 kummal ei olle Bigga ehk Käbbärat, ehk muido sä-
 rast,

rast, enge et temma olles pühha nink laitmatta. Nida omma Nihhe wölgo omme Naisi armastada, kui omma Jhho. Kä omma Naisi armastap, se armastap henda essi. Sest keäke ei olle eäle omma Lihha wihkanu, enge temma toitap nink hälitsep tedda, nida kui ka Jssand Jesus omma Koggodust.

Tõiselt.

Fulge ka sedda Kristi nink Willitsust, mes Jummal Abbi: Ello päle om pannu.

Nida üttel Jummal Naise wasta:

Sinna tahha sulle paljo Wallo sata, kui sinna kääma päle saat; sinna peat Walloga Latsi Jlmale toma, nink sinno Meel peap sinno Nihhele ollema allahetitlik. Nink temma peap sinno Essand ollema.

Nink Nihhe wasta üttel Jummal:

Sest et sinna ollet kuulnu omma Naise Hääd, nink ollet sönu sest Puust, kumma perrast minna sinno Kässi nink ütli: Sinna ei pea sest mitte söma. Ar-rawannotu olgo Ma sinno perrast, Baiwaga peat sinna henda se pääl toitma omma Ello Cal, Orjawitsu nink Ohhakiid peap temma sulle kändma, nink sinna peat Rohu Wälja pääl söma. Omma Valge Heen peat sinna (omma) Leiba söma, senni kui sinna jälle Mullas saat, kummast sinna ollet woetu. Sest sinna ollet Muld, nink peat jälle Mullas sama.

Kolmandalt.

Sis om se teije Rõõm, et teije tijaate nink usfute, kuitas teije Abbi: Ello Jummalala een om wasta-wõtlik

wöclik nink önnistetu; sest nida om kirjetetu: Jummal loije Önnist ommas Palges; Jummal Palges loije Temma tedda; Temma loije neid ütte Esfatse nink ütte Emmatse.

Nink Jummal önnist neid, nink üttel neide wasta: Olge suggulikko nink soetage henda nink täütke Maad, nink tekke sedda hennese allahetitikkus, nink wallitsege ülle Kalla Merren, nink ülle Linno Tairwa al, nink ülle Eige Ellaja, kumma Ma pääl ligurwa. Nink Jummal kaije fik, mes Temma olli tennu, nink näitse, se olli wäega hä.

Seperrast üttep ka Salomon: Ke Abbi-kasa saap, se saap hääd Asja, nink saap Jesandast Önnistamist. **Pallekem.**

Jesand Jummal, ke sinna Meest nink Naist ollet lonu, nink Abbi-Ello sisse säednu, päle se Jhho Sugguga önnistanu, nink omma arma Poja Jesusse Kristusse, nink temma Morsja, se Kerko, Sallaust se sissen tähhendanu: meije palleme sinno pohjaruma Armo, sinna es tahhas sedda omma Pojust, Säedmist nink Önnistamist mitte laske hukka minna ehk ärra rikku; enge sa tahhas tedda armolikkust meije sean hoita, ja felle nakwalle Abbi-Ello Rahwalle omma Armo nink Önnistamist Jhho nink Henge polest, ja Rahho nink Mele-Utteust, Armust anda; läbbi Jesusse Kristusse, sinno Poja meije Jesanda. Amen.

Meije Jesa, ke sa ollet Tairwan n. t. s.

Jesand Jummal önnistago teid nink hoidko teid.

Jesand Jummal töstko omma Palget teije päle nink olgo teile armolik.

Jesand Jummal töstko omma Palget teije päle nink andko teile omma Rahho! Amen.

Mannitfeminne enne Ristmist Wadderide wasta:

Jummalan armastetu Risti: Innimise.

Sest et teije sedda East sija ollete tonu, et temma pühhaft Ristmistest peap ossalikkus sama, sis om teil eesmäst se päle mõtlemist, määratsen häddalik. Kun Põlwen sesamma Eats om, et temma om Lomust üts Bihha: Eats, Eihha Eihhaft, Pattun sadu nink sündinu, kumb ei woi mitte Jummala Armo: Niki sisse sada, kui temma Beest nink Waimust jälle ei sünni. Perraft tulley teile ka tähhelle panna se õnsa Põlw, kumma sisse temma pühha Ristmistse läbbi saap. Mitto teid omma ristitu, ne omma Kristust hennepäle tõmbnu, ütley pühha Pawel. Sega oppetap temma, et meije läbbi pühha Ristmistse Kristusse Lu: Lükmissis same, nink temma sissen Jummalaft Digusse nink Kaitsemisfega, Ehre nink Onnistusfega same õnnistetust, nink nida Bihha: Eatsist Jummala Armo: Eatsis same: Kumma Pattust ärramõstetust astwa Jummalaga Armo: Leppingo sisse, kui Eige hä, Eige Jummala Armo: Towotusse nink iggawetse Ello Perrandaja; Kumb Üssi usklikkuile nink sõnnawõtlikkuile Jummala Eatsille suurt Rõmu annap, et nemma Eige Häddan henda Jummala, kui omma Leppingo Jõsanda, nink Kristusse läbbi ärraleppitetu Eõsa, Abbist woimwa rõmustada, nink sest kindana olla, nisaggede kui nemma tedda Kristusse läbbi tõõst Melest appiheikwa. Nink woimwa ka Surman se päle kindmaste lota, et se usfutaw Jummal, omma Leppingo perra, neid saap arwoitama, nink

nink mes temma neile Armust om towotanu, nink pühhan Ristmissen kui Vitsatiga kinnitanu, ka tõttest saap andma.

Wiimselt peap teil ka Melen ollema se Kohhus, mes ristituile Inimistille sunnis. Nemma astwa pühhan Ristmissen Jummalaga Leppingo sisse, nink towotawa ärrawandu Kurratit, nink kii temma Tõõd nink Tallitanist; towotawa usku Jummalaga se Jõsa, Noja nink pühha Waimo sisse. Sis peawa nemma ka Usku nink Sõnnawõtmist Jummalat wasta ülles näütma, Egen Häddan Jummalaga man Abbi otõma, wastsen Ellun kääma; Nink ei pea mitte niminen, wallitsejin Pattun ellama. Neid istotetas Kristus sega üttesuggutse Surma sisse, sis peawa nemma ka, nida kui Kristus, Kannatussen kannatalikko ollema, talle omma Nisti hääl Melel perre kandma, ka omma patlikko Lihha, temma Himmo nink Tõhmitsega, läbbi eggapäiwatse Kahhitemisse nink Pattust Käänmissse, Nisti pannema nink koletama.

Sest et se niid, Arma Wadderi, ütse misuggune pühha nink kõrge Uski om, kummal ka se pühha kolmainus Jummal essi man om, sis peate henda häste hoidma, et teije rojatsse nink walmistamatta Sõamega Jummalaga ette ei astu. Teije peate allandikko nink usklikko Sõamega Jummalalle sesinnatse Latse Hädda ette kandma, nink temma iggawest Armo sesamma päle pallema. Teije peate figest Wäest Kaema, et teije läbbi kurja nink ülli julgeda Ello sedda suurt Hääd, mes meile Ristmissen om kingu, ärra ei kasto, nink et teije sest Armust ärra ei satta; Enge kui teije ollesse essim, peate ruttult läbbi süddamelikko Pattust.

Nattust-Räändmisse taggasi tulles, nink omma
 Leppingut Jummalaga wastes teggema. Ja kumna
 teije sefimmaste Latsse assemel Kinnijämist Usfu sisse
 nink Sõnna Wõtmist towotate, sis peate tõõst Melest
 holitsema, et sefimmane Lats omma Kristi-Leppingo
 perra Jummalaga Pehussen kaswatetas, et temma ka
 iggawetse Ello Perrandajas wimate wois sada.
 Nink sedda andko tälle nink meile figille se armolinne
 Jummal, läbbi Jesusse Kristusse, meije Issanda.
 Amen.

Kristmisse = Luggu.

Mes peap Latsse Nimmi ollema?

Taggane ärra sinna Kurri Waim, nink
 anna Maad pühale Waimulle.

N. Wõtta pühha Kristi Täht omma
 Otsa †, nink Rinna ette †; üttes Meelde-
 Algatamisses, et sinno Kristi päle podu Kris-
 tusse päle ristitas: Nink et kit, mes Kristus
 Kristi kullen sulle hääs om saatnu, Kristmissen
 sulle arwatas: et sinna ka Issandalle Kris-
 tusfelle sedda Kristi, mes Temma sulle saap
 päle paanema, kannatalikkult peat perra
 Kandma, seani kui Temma sulle wimate
 iggawest Awustust, kumba Temma sulle
 läbbi omma Surma om saatnu, Armust
 saap andma.

Pallegem.

Pallegem.

S! figewäggewänne, iggawenne Zummal, meije Jssanda Jesusse Kristusse Esia, minna heika sinno Appi, sesinnatse sinno Sullase (Näütsiko) N. päle, ká sinno Ristmisse Andet palley, nink sinno iggawest Armo, lábbi se waimolikko Jällesündmisse, püwwoy. Wörta tedda wasta, Jssand, nida kui sinna ollet üttelnu: Vallege, sis teije sate; otsige, sis teije löwwate; kopro tage, sis arwatas teile ülles. Sis anna nüüd sedda Hääd selle, keá palley, nink arwa ülles. Ust selle, keá koppotay, et temma sesinnatse taiwalikko Wihtmisse iggawest Onnistamist saas, nink sinno Armust towotetu iggawest Niki perrandas, lábbi Jesusse Kristusse, meije Jssanda. Amen.

Pallegem weel.

Figewäggewänne, iggawenne Zummal, ke sinna lábbi Wee-Uppotusse, omma kange Kohto perra, umbusklikko Ilma ollet árrahukkani, nink usklikko Noat fatterssa keski omma sure Armo perra hoidnu; nink árra-fallestetu Waraut, fige temma Wäega, werrewen Merren árrauppotanu, nink omma Israeli-Kahwast kuuwalt lábbi saatnu, nink ollet sega omma tulleva pühha Ristmisse

E e

Wiht:

Wihlmist tähhendanu, nink läbbi omma ar-
ma Poja, meije Issanda Jesusse Kristusse
Ristmisse, Jordanit nink kii Bet önsalikkus
Pattu, Upputamisses nink Urramöskmisses
pühhandana nink säednu. Meije palleme
läbbi sesamma sinno pohjatumä Armo, et sinna
tahhas sesinnatse omma Sullase (Näütšilo)
N. päle armolikkult kaeda, nink tedda öige
Ussuga Waimun önnistada, et temma sissen
saas ärrauppotetus nink ärrakaotetus kii,
mes tälle Adamist om päle sündinu, nink
mes temma ka essi päle se om tennu; nink et
temma Umbussjide Arwust saas ärralahhu-
tetus, nink pühha Risti, Roggodusse Kirstun
fuiwalt nink rahholikkult hoijetus, nink ikkes,
pallawalt Waimun, röömaste Lotussen,
sinno Nimme orjas, et temma, kike Ussjide-
ga, sinnust towotetu iggawest Ello wois sada,
läbbi Jesusse Kristusse, meije Issanda. Amen.

Minna wannuta sinno ärra, sinna kurri
nink tojane Waim, Jummalä se Issa †,
Poja †, nink Pühha Waimo † Uimmel, et
sinna peat tagganema sestinnatsest Jesusse
Kristusse Sullasest (Näütšikust), ke nimmi-
tetas N. Amen.

Kuulgem pühha Markusse Zwangeliummi.

Mark. 10, 13 - 16.

Tinnimisse töiwa Lausi Jesusse mannu, et
Temma neid pididi putma. Ent Jesusse
Jungri

Jüngri törreliwa neid, kumma neid Latfi
kanniwa. Kui Jesus sedda näggi, sis saije
Temma Meel wärga haiges, nink üttel omme
Jüngride wasta: Laske teije neid Latfi min-
no mannu tulla, nink ärge keelge neid mitte.
Sest nisuggutside perralt om Jummalala Riik.
Töttelikkult, minna ütle teile: kã Jummalala
Riiki ei sa wasta wõtma, kui Lats, se ei sa sin-
na sisse tullesma. Nink Jesus wõt neid Höl-
ma, nink pand Kãssi neide päle, nink õnnist
neid.

Palletgem.

Meije Jõsa, te sinna ollet Taiwan, püh,
händetus sago sinno Ninumi. Sinno
Riik tulgo meile. Sinno Zahminne sündko,
kui Taiwan, nida ka Ma pääl. Meije päi-
walikko Leiba anna meile täambã. Nink an-
na meile andis meije Süda, nida kui meije
andis anname ommille Siidleisille. Nink
ärasaatko meid mitte Riufatusse sisse. Enge
pästa meid ärra Kurjast. Sest sinno perralt
om Riik, nink Wãggi, nink Uurwustus, igga-
wetsel Ujal. Amen.

Jõsand hoidko sinno Sissetullemist, nink
Waljaminnemist, nüüd nink igg wes. Amen!

Nimmitage Last nink kostke
minno Kõsfiniste päle.

N. Kas sinna wannut ärra Kurratit?

Jah,

Jah, minna wannu.

Nink til temma Toöd nink Tekko?

Jah, minna wannu.

Nink til temma Usju nink Kombid?

Jah, minna wannu ärra.

N. Kas sinna ussut Jummalala se
Jessa, figewäggewa, Taitwa nink Ma,
Loja sisse?

Jah, minna ussu.

N. Kas sinna ussut Jesusse Kris-
tusse, Jummalala aino Poja, meije Jes-
sanda sisse, ke om sadu pühast Bai-
must, Ilmale tulnu Mariast, puhtast
Meitsist; kannatanu Pontsiusse Pila-
tusse al, Kristi päle podu, ärrakolu
nink mahha mattetu. Ulla lännu
Pörgo-hauda, kolmandal Päitwal ülles
tösnu Kooljist, ülles lännu Taitwatte,
istup Jummalala figewäggewa Jessa
hääk Kael. Säält saap Temma jälle
tullemä, kohhut moistma Ellawide nink
Kooljide päle?

Jah,

Jah, minna ussu.

N. Kas sinna ussut pühha Waimo sisse: ütte pühha Kristlikko Kerkut, Pühhide Ossaut, Pattu Andisandmist, sesinnatse sinno Eihha Üllestössemist, nink iggawest Ello?

Jah, minna ussu.

N. Kas sinna tahhat nüüd sesamma sinno Tunnistamisse päle sada ristitus?

Jah, Jummal Nimmel.

Minna risti sinno N. Jummal se Issa, Jummal se Poja, nink Jummal se pühha Waimo Nimmel.

Rigewäggewanne Jummal, nink meije Issanda Jesusse Kristusse Essa, se sinno wastfest om sunnitau, labbi Wee nink pühha Waimo, nink om sulle kii sinno Pattu andis andnu, se kinnitago sinno omma Urmoga iggawetse Ello sisse. Amen.

Rahho olgo sinnoga. Amen.

Issand Jummal önnistago sinno nink hoidko sinno!

Issand Jummal töstko omma Palget sinno päle, nink olgo sulle armolik!

Issand Jummal töstko omma Palget sinno päle, nink andko sulle omma Rahho!
Amen.

Palwus Matmisse man.

Mullaſt ollet ſinna lodu;
 Mullaſt peat ſinna ſama;
 Mullaſt ſaap Jeſus Kristus, ſinno
 Snniſteggija,
 ſinno jälle wumattſet Päiwal ülles
 ärratama.

Pallegem.

Sh! Eige wägaewärne ja armolinne
 Jummal, keſ Sinna Patu per-
 raſt Innimisse päle ollet pannu, et
 temma peap koolma; ke ſinna ka, (et
 Innimisse eſ peas iggaweste Surma
 ſiſſe jäma) omma ainofündinu Poiga
 Jeſuſt Kristuſt ollet Surma ſiſſe andnu,
 kel eſ olle miiddage Patu tennu, janida
 omma Poja Surma läbbi ſedda Snnie ki-
 gille Uſkjille ollet ſaatnu, et Surm neile
 ei woi Rahjo tetta. Käna nüüd omma
 Jeſa=Polget omme waiste Laſte pole,
 niin anna meile ſinno rohket Armo, et
 meije ſiin ütten koun olleſſime ſinno Rit-
 tuſ=

tusses ja Aluwus. Allgata ka, o tai-
wane Eesa, meije meelde, et ka meije
(kui sinna tabhat ja meid kutsut) peame
koolma nink Nullas sama: et meije sis
oppime moista, et meil sesinnatse wai-
walisse Ello sissen kindmal Absend ei olle.

Anna, oh armolinne Jummal, om-
ma Armo, et meije sedda nouwasse
perra, mes iggawenne om, nink sen-
sinnatsen haddalissen Ellun ni ellasse
Sinno puhha Tahtmisse perra, et meije
[Sesinnatse meije (Wellega) (Eösa-
raga) [Söbraga] wimatset Päiwal
üllestöösseme iggawetses Ellus; Sinno
armsa Poja, Jesusse Kristusse meije
Issanda perrast, Amen.

Pallegem weel:

Meije Issa, keä sa ollet n. t. s.

Issand Jummal önnistago nink
hoidko sinno n. t. s. kae 435. Lebbe pääl.

Önnis-

Önnistamisfe Sönnu.

ni lui Kerfun Altari päält lauletas.

J e h o w a (Jösand)

önnistago sinno ninf hoidko sinno!

J e h o w a (Jösand)

laske omma Palget paista sinno päle
ninf olgo sulle armolik!

J e h o w a (Jösand)

tösko omma Palget sinno päle ninf
andko sulle Rahho!

Amén.

ih Kobi
naise ramat
lofisa ramat

u
wa
pe
I
me
nid
dd
ol

m
em
bi
pid
sto
m
sol
ja
as
4

m
2
ht
ast
m
ad
dr
2h

to
3f
it

